

7-8 APRIL

Viborg

FILATELISTKLUBBENS

50 ÅRS JUBILÆUMS
UDSTILLING

I TINGHALLEN

Velkommen til „VIBORG 79”

Det er mig en glæde at bringe en hilsen og lykønskning fra Viborg Kommune til Viborg Filatelistklub ved klubbens 50-års jubilæum.

Viborg er en gammel by i en af landets smukkeste egne. Dens historie kan følges meget længere tilbage end post- og portovæsenets.

Men jeg kan da fortælle, at Magistraten - det daværende Byråd - helt tilbage til 1682 ansatte bedemænd, der havde eneret på at bede til fest. Borgerne havde pligt til at benytte bedemanden, når indbydelser skulle formidles - og han skulle bringe svar tilbage fra de indbudte.

Magistratens initiativ var måske en af de handlinger, der lagde grunden til den senere oprettelse af Det kongelige danske Postvæsen, hvis virksomhed så igen - sammen med indsatsen fra tilsvarende væsener verden over - medførte interesse for de små papirstykker.

Dermed skabtes en af de mest stilfærdige og holdbare fritidsbeskæftigelser, der lænner sine udøvere med mange gode stunder, og som til tider også skaber store værdier - nemlig filateliaen.

Velkommen til udstillingen og dens gæster - Kommunen bringer klubben alle gode ønsker for fremtiden.

O. Th. Nielsen
Borgmester

PROGRAM

VIBORG FILATELISTKLUB's
50 ÅRS JUBILÆUMSUDSTILLING
I TINGHALLEN

Lørdag, den 7 April 1979:

Kl. 10,00: Udstillingens protektor,
borgmester O. Th. Nielsen,
åbner udstillingen.

Kl. 18,00: Udstillingen lukker.

Søndag, den 8 April 1979:

Kl. 10,00: Udstillingen åbner.

Kl. 17,00: Overrækkelse af præmier.

Kl. 18,00: Udstillingen lukker.

På udstillingen er det danske, grønlandske og færøiske postvæsen repræsenteret, ligesom der findes flere handlerstande.

Klubbens jubilæumskuvert kan købes på udstillingen; og klubbens tombola er nok et besøg værd.

Viborg Filatelistklub, der på denne måde fejrer sit 50 års jubilæum, har lige siden sin start været en aktiv forening. I sæsonen, der strækker sig fra 1. September til 1. Maj, holder vi møde hver anden Tirsdag. Ved disse møder er der, ud over muligheden for at lære en masse nyt om frimærker, også lejlighed til kammeratligt samvær.

Såfremt det har interesse, er De velkommen til at være gæst på en mødeaften.

Nærmere oplysninger kan fås her på udstillingen.

Dommerkomitéen er stillet til rådighed af Danmarks Filatelist Forbund.

VIBORG FILATELISTKLUB 1929 - 1979 JUBILÆUMSUDSTILLING

Den 5. April 1929 blev Viborg Filatelistklub stiftet, og et 50 års jubilæum skal naturligvis fejres på rigtig filatelistisk vis med en udstilling. Det er derfor med stor glæde, at Viborg Filatelistklub kan byde Dem velkommen til jubilæumsudstillingen "VIBORG 79".

Det er vort håb, at De blandt de udstillede samlinger, der kommer fra både Norge og Sverige samt Færøerne og Danmark, vil finde noget, der vil interessere netop Dem.

Såfremt denne udstilling kan give vore gæster nye impulser og ideer til den dejlige hobby, som filateli er, da har arbejdet med denne udstilling været slidet værd og vort mål nået.

Tak til borgmester O. Th. Nielsen, der har vist Viborg Filatelistklub den interesse, at han har påtaget sig at være protektor for jubilæumsudstillingen.

Vi takker alle udstillere for det store arbejde, de har lagt i denne udstilling. Endvidere vil vi gerne rette en tak til de mange, der ved deres støtte i form af gaver, annoncetegning, artikelskrivning eller på anden måde har gjort det muligt, at denne udstilling kan gennemføres. En særlig tak til Viborg kommune, Tingshallen og bogtrykkeren.

Vi byder velkommen til vore gæster, udstillere og handlere. Velkommen til det danske, færøske og grønlandske postvæsen og tak for deres medvirken ved udstillingen.

VELKOMMEN TIL "VIBORG 79"

Bestyrelsen

Årsmapperne 1977 og 1978 fra Færøerne

1977 mappen

Årsmappen indeholder samtlige frimærker, der er udgivet i 1977, i alt 7 frimærker fra 2 frimærkeudgivelser til et samlet pålydende beløb på 14,85 kr.

Pris incl. moms

14,85

1978 mappen

Årsmappen indeholder samtlige frimærker, der er udgivet i 1978, i alt 11 frimærker fra 3 frimærkeudgivelser til et samlet pålydende beløb på 18,80 kr.

Pris incl. moms

18,80

Da Viborg havde blaa Postkasser

Da Viborg havde blå postkasser.

Under denne titel bragte julehæftet "Viborg og Viborgegnen" i 1948 en artikel af daværende fuldmægtig ved Viborg kommune, Fr. Mørch, om Viborg bypost og bypost-framerker.

Fuldmægtig Mørch, som senere flyttede til Åbenrå som socialinspektør, har i sin Viborg-tid udført et stort og værdifuldt lokalhistorisk arbejde med udforskning af Viborg byvåbens historie. Under dette arbejde kom Mørch ind på et sidespor, der førte til fremdragelse af stof vedrørende Viborg bypost, som blev til efternævnte artikel fra julehæftet i 1948.

Fr. Mørch, der nu bor i Åbenrå, har venligst givet tilladelse til genoptrykning af denne interessante afhandling om en postal epoke i Viborgs historie, ligesom han har stillet forskellige materialer til rådighed for jubilæumsudstillingen "Viborg 79".

Viborg Filatelistklub bringer Fr. Mørch sin hjerteligste tak for venlig hjælp-somhed ved festligholdelsen af klubbens 50 års jubilæum.

Det danske Postvæsens Hovedopgave var oprindelig at besørge Forsendelser fra Poststed til Poststed, medens det ikke tog sig af Besørgelsen af lokale breve. Dette Arbejde laa til at begynde med i Hænderne paa private. Saaledes indførtes i København i 1806 den saakaldte Podpost, en Slags Bypost, der bl.a. paatog sig Omdelingen af alle Lokalforsendelser. Først i 1861 begyndte Postvæsenet i Provinsen at omdøle Lokalbrevene, men Omberingerne var faa, og der var derfor god Lejlighed for privat Initiativ til at etablere Bypostforretninger rundt omkring. Dette kunne saa meget mere lade sig gøre, som Postvæsenet ikke havde Eneret paa Besørgelsen af Lokalforsendelser, men enhver kunde nedsatte sig som privat Postmester med Ombering af indenbys Breve. I mange Provinsbyer havde man derfor etableret saadanne private Postforretninger, der tog Konkurrencen op med Postvæsenet. I Viborg møder vi Byposten første Gang i en Skrivelse af 31. Juli 1886 fra Overbestyrelsen for Postvæsenet til Postcontoiret i Viborg, og hvori det hedder, "at der for Postvæsenets Vedkommende Intet er til Hinder for Etableringen af den omdelte Bypost, naar denne, som i Andragendet angivet, ikkun kommer til at omfatte Befordring af indenbys Forsendelser".

Allerede den 1. August 1886 finder man følgende Annonce i Viborg Stiftstidende:

BYPOSTFORRETNING.

Tirsdagen den 3die August aabner jeg en Bypostforretning. Derunder er indbefattet saa vel Besørgelse af Rejssegods, Pakker og Breve m.m. saa vel til som fra Banegaarden ved hver Togs Ankomst og Afgang. Min Bopæl er paa Hjultorvet i Hr. Gjæstgiver Jensens Ejendom, hvor Besked modtages hele Dagen, og anbefaler jeg

mig paa det bedete med prompte og hurtig Ekspedition.

Arbedigst

K. Mathiasen.

Kresten Mathiasen var født den 11. Marts 1861 i Thorum. Han var oprindelig uddannet ved Landbruget og arbejdede derefter nogle Aar som Arbejdsmand i Skive. Hans første Kone døde i 1883, og efterat være blevet gift igen flyttede han til Viborg. Her var det, at han i 1886 fik Idéen med Byposten, som han fik Koncession paa. Tiden i Firserne var jo ikke saa forjaget som i vore Dage, saa der gik over en Maaned, inden det gik op for Folk og for Pressen, at der var startet en saadan Bypost. Viborg Stifts Folkeblad indeholder den 10. September 1886 en lille Opsats, der indledes saaledes: "Viborg har nu i Lighed med andre Byer af større Udstrækning faaet sin "Bypost" ..."

Den Forretning, Mathiasen startede, var indrettet helt igennem efter postale Forskrifter. Der var - i hvert Fald til at begynde med - ophængt 12 Postkasser rundt omkring i Byen, og de blev tømt fem Gange i Løbet af Dagen. Kasserne var vistnok blaa, og nogle af Byens ældste Indbyggere vil sikkert kunne huske dem. Af Viborg Stifts Folkeblad for 1886 fremgaar det, at Postvæsenets Postkasser kun blev tømt tre Gange om Dagen, og der fandt kun een Udbringning sted daglig. Paa dette Punkt kunde Mathiasen altsaa godt konkurrere med Staten. Dertil kom, at hans Takster var billigere end Postvæsenets. Det kan nævnes, at almindelige Breve og Brevkort besørgedes for 3 Øre af Mathiasen, medens Postvæsenet forlangte 4 Øre; for 1 Øre pr. Stk. kunde man hos ham faa omdelt Handelscirkulærer uden Adresse, for 2 Øre Cirkulærer og trykte Meddelelser med Adresse. Ekspresbreve kostede 5 Øre; hvis man ønskede Svar paa disse, kostede de 10 Øre. Pakker omdeltes for 10 Øre pr. Stk.

Alt i alt var Forretningen baseret paa at tage Konkurrencen op med Postvæsenet, og, som Folkebladet den 10. September 1886 skriver, "da Portoen saaledes er billigere og Betjeningen hurtigere end Postvæsenets, vil Byposten rimeligvis blive benyttet i ikke ringe Omfang".

Ligesom den københavnske Bypost havde indført særlige Bypostmærker, der dog skulde være afvigende fra de almindelige Frimærker, lod Mathiasen ogsaa fremstille særlige Bypostmærker, der benyttedes til de indenbys Forsendelser. Der var 1-Øres "Cirkulære Mærker" beregnet til indenbys Reklameforsendelser uden Adresse; der var blaa 2-Øres Mærker, grønne 3-Øres Mærker og brune 5-Øres Mær-

ker. Endelig var der de tofarvede 5-Øres Mærker til Ekspresbreve og 10-Øres Mærker til Pakker. Han benyttede hjemlige Motiver til Bypostmærkerne, nemlig Domkirken og Viborg Byaaaben. Byaaabnet var endog benyttet i to Variationer, dels det Motiv, man finder i Raadstue-Seglet med Adam og Eva under Kundskabens Træ, dels det oprindelige Motiv med de to Raadsmænd, som Byraadet genindførte i sit Segl i 1869.

Foruden Bypostmærker havde Mathiasen ladet fremstille Konvolutter og Brevkort med paatrykte Bypostmærker.

Hvem der har tegnet Mærkerne vides ikke, men det ligger nær at gætte paa, at de første Mærker, han lod fremstille, er trykt i Backhausens Bogtrykkeri, thi paa et vist Tidspunkt, skældte Mathiasen dette Trykkeri ca. 200 Kr. De øvrige Mærker, eller i hvert Fald en Del af dem, er trykt i Stentrykkeriet C. Ferslev & Co., København, der den 30. Juli 1890 trykkede 25.000 Stk. Frimærker og den 14. September samme Aar 200.000 Stk. 1 og 2 Øres Frimærker. Konvolutterne er den 28. Juli 1888 leveret af Stentrykkeriet F. Schur & Co., Horsens, i et Antal af 4.000 Stk., der kostede 32 Kr. Mærkerne var trykt som Stentryk, og Klichéen til dem har været i Mathiasens Besiddelse indtil for nogle Aar siden. Paa den store nordiske Frimærkeudstilling paa Charlottenborg i 1947 kunde man se Bypostmærkerne fra Viborg udstillet sammen med en Række andre Bypostmærker, og her hævdede Mærkerne fra Viborg sig særdeles smukt. Forretningener sikkert gaaet godt til at begynde med, men det er gaaet her, som det er gaaet andre Steder, hvor der har været oprettet privat Bypost, at Staten har været nødt til, for at følge med i Udviklingen, at forbedre Ombæringen og indføre flere Udbringninger ogsaa af den lokale Post. Dette har selvfølgelig haft stor Indflydelse paa Byposterne, og for at kunne eksistere har de taget andre Forretninger op ved Siden af Brevomdelingen saasom Inkassations af Regninger. Indsamling af Subskribenter og Faste- og Kommissionsforretning. Dette maatte K. Mathiasen ogsaa gøre.

Han var saaledes Agent for Forlagsboghandler E. Møller i København, for hvem han samlede Abonnenter paa de af E. Møller udgivne Bøger, og til forevisning for eventuelle Subskribenter blev der udleveret ham en Provekasse indeholdende forskellige Urkøder, Smykker, Ure og lignende. Han paaibegyndte endvidere en Fastevirksomhed, og man vil kunne finde hans Annoncer om Pladser til lyende indryk i mange Aviser, ja, endog i den tyske "Londonsche Zeitung" i Nordslesvig havde han Avertissementer. Han drev Forretning med Ejendomme og var Mællemand ved Udvandring. At han ogsaa udstrakte sin Fastevirksomhed til Skive, fremgaar af en Annonce i Skive Folkeblad, hvori han melder sin "Ankomst til Skive Markedsdagen".

Omsætningen i selve Postforretningen var efterhaanden gaaet tilbage, idet Byposten vel hovedsagelig er blevet benyttet af Handelsstanden, Industridrivende og Foreninger til Udsendelse af Regninger, Reklamer og lignende. I hvert Fald udtaler Viborg Postkontor den 29. November 1889 i en Indberetning til Generaldirektoratet om Bypostens Betydning, "at den Indretning her spiller en temmelig underordnet Rolle og vel nærmest fører en hensyngende Tilværelse. Den blev i sin Tid indført her uden Spor af Trang dertil, og at dens Virksomhed ikke kan være betydelig, turde formentlig fremgaa af Statistikken, idet Lokalbevægens antal i Finantsaaret 1885/86 udgjorde 4500 Stk., derimod i Finantsaaret 1888/89 5960 St."

Da Postloven af 1888 indeholdt den Bestemmelse, at det fremtidig var forbudt at udvide bestaaende Byposter, greb Mathiasen ligesom de øvrige Byposter Lejligheden til at slippe af med Brevbesørgelsen paa en for ham fordelagtig Maade. Han sendte i Efteraaaret 1889 en Forespørgsel til Generaldirektoratet, om det var villigt til at overtage hans Bypost mod Udbetaling af en Aflønningssum een Gang for alle. Det fremgik nemlig af Aviserne, at saadan havde Fremgangsmaaden været i København og bl.a. i Randers, hvor Aflønningssummen var fastsat til 100 Kr.

for hver Postkasse. Viborg Postkontor havde paa en Forespørgsel fra Generaldirektoratet udtalt, at der ikke efter dets Mening var nogen Grund til at yde Indehaveren en Afløsningssum, men paa den anden Side erkendte man det for ønskeligt, at Bypostkasserne fjernedes, da de kun var vildledende og altsaa "til Gavn for det postsøgende Publikum".

Generaldirektoratet tilbød Mathiasen en Afløsningssum paa 1100 Kr., hvilket han accepterede. Der var paa det Tidspunkt nemlig kun 11 Postkasser tilbage. Tilskyndelsen var Sagen hermed færdig. Men nu kom der noget helt nyt frem.

I Juli 1890 havde Mathiasen solgt sin Bypostforretning til en Mand ved Navn Jens Iversen fra Bjerringbro. Handelen var ordnet paa den Maade, at Mathiasen bl.a. overtog et Iversen tilhørende Ølbryggeri Bjerringbro mod, at Iversen overtog Bypostforretningen i Viborg og dermed ogsaa Mathiasens Tilgodehavende hos Postvæsenet paa 1100 Kr. Overdragelsesdokumentet findes desværre ikke mere, men det fremgaar af eksisterende Skrivelser, at det har været forelagt Generaldirektoratet, fordi der paa et vist Tidspunkt var Tvivl om, hvem af de to der havde Ejendomsretten til Bypostforretningen.

**MOTEL
SØNDERSØ**

RANDERSVEJ 2 DK 8800 VIBORG
TELEFON 06-61 02 22

**-det er HER
De skal bo
når De kører...**

- intet beror på tilfældigheder!

PRINSENS BRYG

*- den friske, jydsk pilsner
med de farvestrålende
turistmotiver!*

Sæt en hel „buket“
på bordet...
De vil nyde
både synet
og indholdet

Det syntes, som om Mathiasen ikke helt har villet give Slip paa Bypostforretningen, idet Kontrakten mellem Iversen og Mathiasen har indeholdt en Bemærkning om, at "Bypostforretningen gaar under Mathiasens Navn som hidtil, til Overdragelsen til Staten sker".

At det dog var Iversen, der havde Ejendomsretten til Bypostforretningen, fremgaar af den Kendsgerning, at Generaldirektoratet, efter at det "ved de herfra anstillede Undersøgelser er blevet konstateret, at J. Iversen af Viborg er Ejer af Viborg Bypost", den 4. Juni 1891 meddelte Iversen, at de 1100 Kr. vilde blive ham udbetalt, saa snart der fra Viborg Postkontor forelaa Meddelelse om, at Bypostens Virksomhed var ophørt og Brevkasserne fjernet. Endvidere skulde Iversen afgive en Erklæring om, at han gav Afkald paa Bypostens Ret til at modtage og distribuere i Viborg By og Omegn Breve, Brevkort og Andre Postforsendelser, "og skal den af Aflesningen af "Viborg Bypost" af Statskassen udbetalte Sum af 1100 Kr. være forbrudt til Tilbagebetaling, saafremt jeg trods det givne Afkald maatte uøve Distributionsvirksomhed af den nævnte Art".

Expres.

Allerede den 7. Juni 1891 skrev Viborg Postkontor til Generaldirektoratet, "at Bypostens Virksomhed forlængst er ophørt og at samtlige hervedværende By-Brevkasser nu er fjernede, saa at Aflesningssummen nu vil kunne udbetales Vedkommende".

Hermed endte en Virksomhed, der, selv om den ikke har sat sig dybe Spor i Byens Historie, dog har beriget Filateliens med Serie Bypostmærker, der i Tegning og Udførelse godt kan staa Maal med mange af Postvæsenets Frimærker.

Tilbage staar kun at fortælle, at Kresten Mathiasen, efter at have opgivet Ølbryggeriet i Bjerringbro, drev forskellige Virksomheder, bl.a. "Adams Express besørger alt" i Esbjerg, den første Kloak med Blade og Aviser i Odense, "Sydjydsk Forlag" i Kolding og en kemisk Fabrik i København. Ved sin Død den 13. Marts 1939 var han Direkteur for et Aktieselskab, der fremstiller elektriske Batterier.

Han begyndte sin Levebane som en fattig Mand og maatte igennem mange Aar slaaes med Sygdom; men han var ukuelig, og det lykkedes ham trods megen Modgang at arbejde sig opad og skabe sig en Position inden for den københavnske Handelsstand.

Fr. Mørck

06 • 62 04 00

Det danske kvalitets-
mærke ka' man ikke få
hos alle og enhver...

- men hos Lehmann
går De ikke forgæves.

- hvor udvalg - kvalitet og service er en selvfølge...

LEHMANN

GRAVENE

8800 VIBORG

BLIV ABONNENT PÅ

SKILLING

DANMARKS MEST LEVENDE FRIMÆRKEBLAD !

PRIS d.kr. 50,- incl. moms

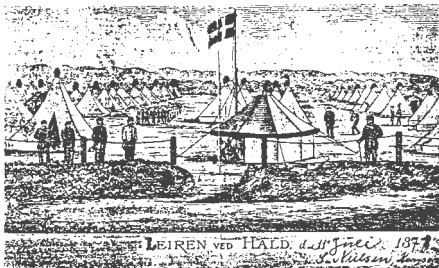
KOMMER 10 GANGE OM ÅRET MED

**GRATIS ANNONCER !
NYE VARIANTER !
AKTUELT STOF !**

BESTIL PRØVENUMMER MED HUNDREDVIS AF SAMLER-ANNONCER !

SEND 5,- i frimærker eller giro 8 24 88 50 til

Forlaget SKILLING ApS · DK-3480 Fredensborg

Felt og krigsfangeposten ved Viborg

Stiftstaden Viborg, Jyllands gamle hovedstad og kongehyldningsby, har i disse år haft mange jubilæer, bl.a. er det i år, samtidig med at "Viborg Filatelistklub" kan fejre sit 50 års jubilæum, 310 år siden Viborg fik sit første officielle postkontor, idet vinhandler Salomon Gerber den 24. juni 1669 fik bestalling som postmester og afleste landstingskriveren fra disse postale funktioner.

Sidste år kunne man ligeledes fejre et postalt jubilæum, idet det da var 110 år siden, det første posthus blev oprettet i Viborgs omegn, nemlig feltpostkontoret ved Hald, der blev oprettet den 15. juni 1868.

Posthusets oprettelse skete i forbindelse med, at hærloven af 1867 påbød, at der hver sommer med 10 liniebataljoner hver på en styrke på mindst 800 mand, 1 rytterregiment, 2 artilleribatterier samt 1 ingeniørkompagni skulle afholdes øvelser i lejr, hvor styrkerne skulle samarbejdes i fægtningsskydning og større øvelser.

Efter at man i årene 1866 og 1867 havde holdt forsøg med disse lejrsamlinger dels på Ermelunden på Sjælland og ved Finderup her vest for Viborg, blev det ved kgl. anordning bestemt, at disse lejrsamlinger i fremtiden skulle afholdes ved Hald i tiden 15. juni til 29. juli. Lejrovelserne holdtes nu hvert år i årene 1868 til 1880 kun afbrudt i året 1878, da der blev afholdt en tilsvarende lejr i Dyrehaven ved Klampenborg.

Lejren ved Hald, hvis beliggenhed var det åbne stykke af skov og sø afgrænsede område mellem Hald Hovedgaard og vejen, der fører til Herning, blev i de 45 dage, den varede, en gylden tid for Viborg og dens omegn. Byens handlende solgte godt til de mange soldater, når de på fridagene kom til byen for at handle og more sig. Soldaterne havde fri hver søndag og onsdag eftermiddag og på disse dage prægedes byen af de mange uniformer og der hørtes bøgerklang og lystighed fra byens værtshuse. Når det blev sengetid for de brave krigere, havde byens vogrmænd rivende travlt med at bringe dem til Hald, hvor teltsengen ventede.

I forbindelse med lejrens oprettelse voksede der en hel by af handelsboder op, hvor det militære mandskab kunne få alle de daglige fornødenheder. Der var sko-

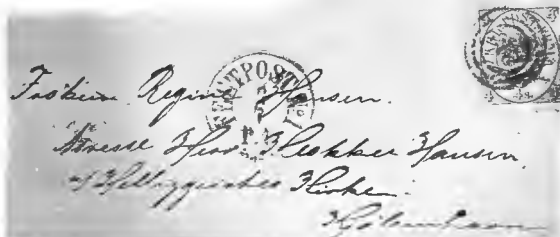
magere, ligtorneoperatører, tobakshandlere m.v. samt et fotoatelier, så soldaterne kunne sende deres kontrafej hjem til koner og kærester. Post- og Telegrafvæsenet lod i forbindelse med lejrsmøderne oprette et selvstændigt postkontor ved lejren, et såkaldt "Feltpostkontor" med forbindelse til Viborg med postbefordring 2 gange daglig. Postkontoret var bemanded med en postmester og det første år var det postekspedient J. F. Larsen, der var postmester i Hald i de 45 dage, lejren varede.

Feltpostkontoret ved Hald.

Foto venligst udlånt af
Lokalhistorisk arkiv, Viborg.

Postkontoret, der havde til huse i en af træbarakkerne, havde sit eget stempel, et såkaldt nummerstempel og her blev stemplerne nr. 213 og 214 med rundskriften "FELTPOST" benyttet ved såvel postkontoret i Hald som i Dyrehaven det år, lejren var oprettet der.

Eksemplarer af disse stempler vil kunne ses her på udstillingen "VIBORG 79", i det professor Aage Kabell ved Aarhus universitet udstiller sin righoldige samling af poststempler og heriblandt vil man finde de nu meget sjældne feltpoststempler fra lejrsmøderne.

For 100 år siden har brevskriveriet været det mest benyttede kommunikationsmiddel, så når de 10.000 soldater skulle sende hilsener hjem til forældre, koner eller kærester, har feltpostkontoret nok været en af de mest besøgte lokaliteter i lejren. Der findes da også en del breve fra lejrsoldater og nogle af dem opbevares bl.a. ved Garnisonsmuseet her i byen. Man solgte i lejren fra Niels Christensens papirbod skrivepapir med et såkaldt hoved, der viste et billede af teltlejren og var dette papir særlig fint, var billedet i farver. Et brev fra en lejrsoldat, dateret den 12. juli 1877 med et sådant hoved, begynder således:

"Kjære Forældre og Søkende. Som I ser, sender jeg jer denne gang, hvad man som børn kaldet "noget pænt" og endskjönt det jo er en meget ufuldkommen Gjengivelse af Lejren herovre, saa antager jeg alligevel, det kan ialfald mere Peter og Kirsten at se vore Huse, som jo ikke er meget store til 12 Mand." Senere i brevet fortæller den noget stolte Jens, at han ved skydning har vundet en præmie, som han mener er et lømmeur. Brevskriveren, der hed Ole Hansen, blev siden folketingsmand, landbrugsminister og formand for Landstinget. Sin præmie, som han skød sig til i lejren ved Hald, bar han i mange år og efter hans død blev den båret af en af hans sønner.

I året 1880 blev lejrsmalingerne afholdt for sidste gang og de blev afløst af de såkaldte fægtningsakrydeleje i Funder og Borris. Post- og Telegrafvæsenet meddelte da også i en bekendtgørelse dateret den 26. juli 1880, at "Feltpostkontoret i Lejren ved Hald vil blive ophævet den 29de ds. om aftenen."

Posttjenesten ved Lazaretlejren ved Hald.

37 år efter at lejrsmalingerne var ophørt, blev der imidlertid igen skrevet posthistorie i Hald. Verdenskrigen var i 1917 3 år gammel og der herskede stor nød og elendighed rundt om i fangelejrene i Europa, dels på grund af krigsrædslerne, men også på grund af den dengang dødbringende tuberkulose, der raserede i fangelejrene, hvor mennesker var stuvet sammen som sild i en tønde.

Dansk Røde Kors, som i denne krig ydede en uvurderlig hjælp til krigsfangerne, besluttede at oprette internationale fangelejre i Danmark for syge og sårede. Der blev ialt oprettet 2 af disse lejre, den ene i Horsørød og den anden i Hald på den gamle artillerilejrplads i Egeskoven. Efter at den stor arbejdsstyrke havde været igang med at rejse baraklejren, var man omkring første maj 1917 klar til at modtage de første fanger, der bestod af sårede og syge tyskere og østriere, der kom fra fangelejre i Rusland.

**Drejer det sig om noget
med penge?
Bankrådgiveren er altid
lige ved hånden!**

Bankrådgiveren

PRIVATbanken

Viborg Afdeling
Sankt Mathiasgade 15 · 8800 Viborg
Telefon (06) 62 26 00

Der opstod nu det problem, hvordan man skulle forholde sig vedrørende censur med posten til og fra lejrene. I første omgang blev der oprettet en særlig posttjeneste, så al post fra lejren ved Hald i specielt forseglede postsække via Viborg postkontor blev sendt til Røde Kors's hovedkontor i København, hvor den blev censureret inden den forlod Danmark, ligesom den modtagne post også passerede Røde Korskontoret i København inden den nåede lejrene.

Der gik imidlertid ikke mere end ca. en måned, før der blev truffet bestemmelse om, at post, der blev afsendt fra Danmark, kunne afsendes uensureret mod, at man ved hjælp af stempler kunne se, at posten kom fra disse særlige lejre. Der blev nu oprettet et slags postkontor i selve lejren, hvor den afgående post blev forsynet med et særlig stempel. Dette særlige stempel fik nummeret 2 samt en rundskrift med teksten "KRIGSFANGELEJR DANMARK".

For Hørsereds vedkommende varede lejren kun til nogle måneder efter krigens ophør den 11. november 1918 og fangerne fra denne lejr blev sendt hjem til deres respektive hjemlande. For Halds vedkommende blev lejren opretholdt helt til 1920, idet den efter fredsulutningen blev benyttet som udvekslingslejr for krigsfanger fra forskellige lande. Man må formode, at lejrens postkontor har været i brug til lejrens ophør.

Imidlertid var der vokset en by op omkring lejren, der fra den 1. august 1922 blev benyttet af Røde Kors som Folkekuranstalt. Den jord, der på den østlige side af Herningvejen havde ligget ubenyttet hen, blev pludselig attraktive byggegrunde. I løbet af 20erne og 30erne blev der bygget så mange huse, at der igen i 1936 skete noget postalt i det, der dengang hed Non Ege. Postvæsenet oprettede nu et postindleveringssted, der 10 år efter blev udvidet til et brevsamlingssted, for igen i 1964 at reducere det til et postindleveringssted.

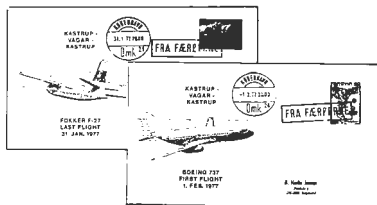
Har DE Deres Færøsamling komplet ?

LUFTPOSTRUTE VÁGAR - KØBENHAVN

Sidste dag med F-27 Fokker Friendship

Første dag med Boeing 737-200

Begge korrekt afsendt med fly fra Vágur,
stemplet i København med det nu UD-
GÅEDE stempel **FRA FÆRØERNE**

Best.nr. F 253

pr. sæt kr.50,00

Rekvirer venligst vores gratis katalog,
med mange gode tilbud fra Færøerne,
Grønland, Danmark, Øen Man og Kanal
Øerne.

B. Herlin Jensen.

DK - 3800 TØRSHAVN

MORGENAVISEN Jyllands-Posten

ønsker

**Viborg Filatelistklub
tillykke med
50-års jubilæet.**

HUSK!

**Hver lørdag i Jyllands-Posten:
Kombineret frimærke/mønt-side med
aktuelle nyheder
for alle filatelister.**

Med venlig hilsen

**MORGENAVISEN
Jyllands-Posten**

Annonceafdelinger:

8260 Viby J.: tlf. (06) 14 66 00

1100 København K: tlf. (01) 13 71 70

9000 Aalborg: tlf. (08) 13 31 33

Benyt Dem af
GARDINBUSSENS
FORDELE

Drej
06 62 5055

Gratis måltagning
Tilbud uden forbindende
Syning og montering udføres af fagfolk

Ønsker De selv at sy Deres
gardiner, klipper vi dem gerne
gratis

rOhrberg
gardiner

-BEDST I GÅRDINFAGET!

MATHIASGADE
ST. SGT. PEDERSTRÆDE
VIBORG

Danmarks første frimærke

Det er meningen med denne artikel at vise, hvor fascinerende det egentlig er at plade Danmarks første frimærke "Fire Rigsbankskilling". Det hele starter med den nye postlov af 11 marts 1851, hvori der indføres enhedstakst, d.v.s. at det koster det samme at sende et brev fra Viborg til København, som for at sende et fra Skive til Viborg. Og taksten for et indenlandsk brev på indtil 1 lod (15,625 gr) er 4 Rigsbankskilling.

Faderen til FIRE R.B.S. var hofgraver M. W. Ferslew, som allerede i 1849 lavede to forslag til et frimærke, disse er 70 og 80 øres mærkerne i Hafnia blok I. (figur 1).

Fig. 1. 70 øres mærket fra Hafnia blok I, som er et af Ferslew's forslag fra 1849.

Det blev også Ferslew, som lavede det moderstempel i stål, der skulle bruges til fremstillingen af Danmarks første frimærke FIRE R.B.S.. Ud fra moderstemplet blev der fremstillet 4 trykplader a 100 klichéer.

FIRE R.B.S. udkom i 4 tryk. Første tryk er Ferslew trykket, Ferslew har dog kun trykt undertrykket, selve mærkebilledet er fremstillet i bogtryk hos firmaet H. H. Thiele. Thiele har til de øvrige tre tryk både fremstillet undertryk og mærkebilledet, og disse kaldes Thiele I og Thiele II, og til disse to første Thiele tryk plus Ferslew trykket er brugt plade I og II, og til fjerde og sidste tryk er brugt plade III og IV kaldet Thiele III. Papiret til FIRE R.B.S. er håndgjort papir fra Strandmøllens Papirfabrik, og dette blev forsynet med vandmærke lille krone (for at vanskeliggøre forfalskninger).

Inden selve trykningen af mærkebilledet blev papiret forsynet med et undertryk i bølgelinier. Undertrykket findes i to typer. (figur 2 og 3).

Fig. 2. Undertrykket på plade I og III.

Fig. 3. Undertrykket på plade II og IV.

VI HAR STAND PÅ
VIBORG 79

STORT UDVALG I
FRIMÆRKER
FRA
SKANDINAVIEN
VESTEUROPA og
BREVE.

Rekvirer vor prisliste,
som udkommer 6 til 8
gange pr. år.

**Torbenhøj Frimærker
Østergade 27
5500 Middelfart
Tlf. (09)413460**

Når bølgespidserne peger mod nordøst er det plade I eller III, og modsat mod sydvest er det plade II eller IV. Det er af stor vigtighed, når man skal plade sine mærker, at man ved fra hvilket ark (plade), mærket stammer fra.

Selve trykpladerne bestod af 100 enkeltmærker, som med moderstemplet var blevet aftrykt i bly og af disse aftryk fremstillede trykpladerne i kobber ved galvanisk fældning. På grund af denne relativt primitive fremstillingsmetode er mange mærker blevet dobbeltprægede, og en stor del af disse er blevet, som der står i Ferslew's regning, "udbedret med gravstik", disse er altså blevet retoucherede. Og nu begynder det for alvor at blive spændende, da man også dengang arbejdede under tidspres, og kun havde "udbedret", retoucheret, de værste dobbeltprægninger, da man den 11-12 marts gik igang med trykningen. Men Ferslew har åbenbart ikke rigtig været tilfreds med resultatet, mærkerne er i hvert tilfælde blevet retoucheret i to omgange, i første omgang er det kroner, der er blevet udbedret, optrukket. I plade I er samtlige 100 mærker retoucheret i kronen, medens kun ca. 35 er blevet det i plade II. Og i anden omgang, efter at man har trykt et antal ark, er det selve mærkebilledet, der er blevet retoucheret, og dette er sket på ca. 45 mærker i plade I i modsætning til plade II, hvor ingen mærker er retoucheret i selve mærkebilledet efter trykningens start.

Disse mærker med uretoucheret krone eller uretoucheret mærkebillede kaldes Ferslew 1, i modsætning til de mærker, som i Ferslew trykket senere er retoucheret, disse kaldes Ferslew 2.

Fig. 4. Ferslew 1, plade I nr. 53.
Dobbeltpræget bundmønster
i NV-trekant under PO.

Fig. 5. Ferslew 2, plade I nr. 53.
Bundmønsteret i NV-trekant
retoucheret til linier under
der PO.

Man kan altså finde et Ferslew 1 mærke med uretoucheret krone og uretoucheret mærkebillede og med retoucheret krone, men med uretoucheret mærkebillede. Ferslew 1 er langt sjældnere end Ferslew 2.

I plade III og IV er der ligeledes mange dobbeltprægninger, og mange af disse er også blevet retoucheret, men retoucheringen af disse er alle foretaget før trykpladerne i 1854 blev taget i brug til trykningen af Thiele III.

Når man skal plade sine mærker, d.v.s. finde det enkelte mærkes placering i arket, er der forskellige ting, man skal være opmærksom på, og jeg vil her nævne nogle ting, som vil kunne lette pladningen. Det første man skal finde ud af, er fra hvilket ark mærket stammer. Og det er nogenlunde let at skille plade I og II fra plade III og IV, som er brugt til Thiele III, hvis farve som hovedregel er gulbrune i nuancer. Plade I-II og henholdsvis III-IV kan adskilles på undertrykket. Undertrykket kan i mange tilfælde være meget svær at se, men hvis man lægger mærket i rensat benzín, kan det som regel "trylles" frem.

Når vi ved fra hvilket ark mærket stammer, har vi en anden stor gruppe mærker,

som kan sorteres fra, nemlig randmærkerne, som vi kan kende på, at disse har en mere eller indre udtværet rammelinie, og denne gruppe kan jo deles ind i fire grupper, 10 nordrandmærker, 10 østrandmærker o.s.v. (figur 6).

Fig. 6. Nordrandmærke med udtværet rammelinie mod nord.

Det er straks vanskeligere med de øvrige mærker i arket, men også her kan man inddele dem i grupper.

1. Udløbere fra rammelinien eller spaltet rammelinie.

Fig. 7. Plade II nr. 26 med spaltet S-ramme.

2. Spring på indersiden af tekstrammen. Ved "spring" forstås en linjeforskydning af en rammelinie.

Fig. 8. Plade II nr. 72 med spring på N-rammen under O og dobbeltpræg i kransen mod NV og N.

3. Dobbeltprægning.
 Dette ses som en hel eller delvis fordobling af visse detaljer i
 mærkebilledet.
 A. Dobbeltpræg i bundmønstret (figur 9).
 B. Dobbeltpræg i kransen (figur 8).
 C. Dobbeltpræg i posthorn (figur 9).

Fig. 9. Plade I nr. 59 med dobbeltpræget
 bundmønster i NV-trekant og NV
 posthorn dobbeltpræget.

REVISORGAARDEN I VIBORG I/S

GRØNNEGADE 13 . 8800 VIBORG

REVISIONSFIRMAET
JENS PETER MOUGAARD &
 REGISTRERED E REVISORER
 TELEFON (06) 62 13 00

REVISIONSFIRMAET
BALLING OG COMP. APS
 REGISTRERED E REVISORER
 TELEFON (06) 62 13 00

4. Retouchering.

Herved forstås en forandring foretaget af gravøren og efter retoucheringen fremtræder punkterne i bundmønstret hyppigt som linier. Også nogle bogstaver er blevet retoucheret.

Fig. 10. Plade I nr. 16 med retoucheret NV-trekant og optrukket linie langs V-rammens inderside, se også fig. 5.

Det var forskellige små tips til at lette pladningen, og det er faktisk muligt at placere en meget stor del af mærkerne. I plade I og II er det naturligvis første tryk, Ferslew trykket, som er nemmest at plade, da en del detaljer i Thiele trykkene forsvinder p.g.a. slitage, men man kan stadig plade langt de fleste af mærkerne.

Det var en af siderne af Danmarks første frimærke, nemlig pladningen, men FIRE R.B.S. har også andre spændende og mindst ligeså fascinerende sider, nemlig de forskellige annullerings- og anvendelsesmåder, dem skal vi dog ikke her komme ind på.

Skulle man efter denne lille gennemgang have fået lyst til at studere Danmarks første frimærke nærmere, kan nedenstående 5 bøger alle købes eller lånes på biblioteket.

Hans Schonning

AFA Specialkatalog 1976, Aarhus Frimærkehandel 1976.

Meedom, Max : Om at samle små kvadrater,
J. Fr. Clausens Forlag, København 1974.

Schmidt-Andersen, J. : Danmarks første frimærke,
Københavns Philatelistklub 1961.

Schonning, Hans, Erik Paaskesen : Fire Rigsbankskillings, pladning af plade I.
Aarhus Frimærkehandel 1976.

Schonning, Hans, Erik Paaskesen : Fire Rigsbankskillings, pladning af plade II.
Aarhus Frimærkehandel 1977.

GRØNLANDS POSTVÆSEN

Postboks 100 - Strandgade 100
DK-1004 København K

Vi fører en moderat udgivelsespolitik.
Derfor er vore frimærker populære blandt
samlerne, og derfor kan en årsproduktion
købes til en overkommelig pris.

De grønlandske årsmapper er ideelle gave-
ideer.

Årgang 1977 14,30 kr.
Årgang 1978 med julemærker 14,65 kr.

Betaling pr. chesk eller postgirokonto
2 13 16 76.

4 gange
om året udsender vi vor
Tilbudsliste mod Skriftligt
tilbud til 3000 samlere i ind
og udland.

HVIS

De ikke allerede modtager den
Send da navn og adresse og De vil
modtage førstkommande liste gratis
og uden nogen forpligtigelser.

ELLER

hvis De har noget bedre materiale at
tilbyde, få da vore fordelagtige
indleveringsbetingelser

VESTERBRO 81
9000 AALBORG
DANMARK

AALBORG FRIMÆRKEHANDEL

v OTTO LANGE
Telefon (08) 1312 42 . Postgiro 1338 85 . Bank: Den danske Provinsbank

Få mere at vide om, hvad der er værd at investere i

**Ny gratis
håndbog**

Kom ind og få den.

SPAREKASSEN

sds

Grønlands „portomærker“

Af Johr. Sørensen og Toke Nerby.

Et ret så upåagtet område inden for den grønlandske posthistorie og filateli er de grønlandske frimærker, brugt som portomærker. Der er da også to åbenlyse årsager til, at kun et lille antal samlere er opmærksomme på denne for et postvæsen ellers så almindelige foreteelse, populært kaldet strafporto.

1. Ordningen praktiseres meget sjældent efter forskrifterne.
2. Som portomærker benyttes almindelige grønlandske frimærker, som afstemples med det sædvanlige stempel, hvorfor løse mærker ikke kan identificeres som portomærker. Det er således nødvendigt at samle hele breve for at kunne påvise brugen af frimærkerne som portomærker.

Allerede med statsministeriets bekendtgørelse af 17. sept. 1938 vedrørende postforbindelsen mellem Grønland og Danmark, blev der i den medfølgende instruks for poststationerne i Grønland fastsat:

I: Forsendelser til Danmark og udland.

§ 3, stk. V.

For ufrankerede og delvis frankerede breve eller brevkort til Danmark opkræves hos adressaten det manglende beløb med tillæg af 15 øre, dog ikke ud over det dobbelte af det manglende beløb. For tilsvarende forsendelser til udlandet opkræves hos adressaten det dobbelte af det manglende beløb. Poststationen påfører med blåkridt sådanne breve eller brevkort det endelige beløb, der skal afkræves adressaten.

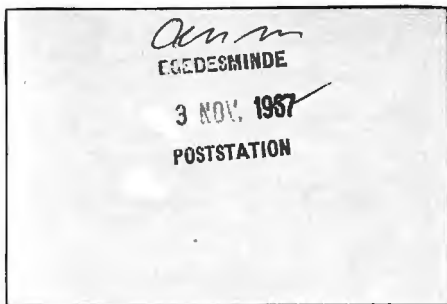
Foranstaltninger vedrørende der. fra Danmark modtagne post. § 12 (1. afsnit).

Ufuldstændigt frankerede forsendelser vil ved opsendelsen være forsynet med påtegning med blåkridt eller lign. om det beløb, som adressaten skal afkræves forinden udlevering kan finde sted. For dette beløb påklæbes der, når udleveringen finder sted, forsendelsen almindelige grønlandske frimærker, som afstemples på sædvanlig måde.

FRIMÆRKER
FILATELIST-
ARTIKLER
MØNTER
FRODES
PAPIRHANDEL

Kolonaden Viborg
Tlf. (06) 622121

Den her viste forsendelse er et brev sendt fra Århus den 31. oktober 1967 til Egedesminde. Brevet er i Danmark forsynet med påtegningen "+20" og sendt til Egedesminde. Brevet er anmeldt af Egedesminde Poststation til adressaten den 3. 11. 1967. Da portosatsen for breve i laveste vægtklasse var 60 øre og da brevet var frankeret med 50 øre, var det således underfranket med 10 øre, hvilket betød, at adressaten måtte betale 20 øre ved udleveringen af brevet, som herved blev påsat et 20 øres mærke og afstemplet den 4. 11. 1967.

En særlig ordning blev praktiseret ved DCC's postkontor i Dundas. Når der til postkontoret indløb forsendelser til adressater tilknyttet DCC, modtog disse meddelelser herom på af postkontoret specielt fremstillede formularer. Her meddeltes at forsendelserne kunne afhentes i postkontorets åbningstid mod forevisning af legitimation eller skriftlig fuldmagt.

I de her viste tilfælde var forsendelserne portobreve. Når modtageren afleverede disse meddelelser og betalte det skyldige beløb for hver forsendelse, blev den tilsvarende porto påsat meddelelsen og afstemplet, hvorefter forsendelsen kunne udleveres.

Tilsyneladende har der ikke været behov for at adressaten kvitterede for modtagelsen.

Ordningen blev praktiseret i 1970, men periodens udstrækning er forfatteren ube- kendt.

The image shows two examples of Danish postal forms for sending letters. The top form is dated May 4, 1970, and the bottom form is dated May 5, 1970. Both forms include fields for name, address, and payment details, and are stamped with a circular postmark.

I paragraf 12, andet afsnit, står:

Forsendelser, der ved skibsafgang fra Danmark er nedlagt i skibenes postkasser, vil blive afleveret fra skibet til poststationerne, som påser, at der er beregnet foreskreven porto i danske frimærker. I modsat fald beregnes denne samt tillægstakst (paragraf 3, stk. V) og et tilsvarende beløb i grønlandske frimærker påklæbes brevet, som herefter udleveres adressaten mod betaling. Eventuelle ustemplede danske frimærker på sådanne breve afstemples forinden udleveringen.

Den, der ta'r sig af budgettet, kan få det nemt.

Ta' en snak med os om
budgetkonto med betalingsservice. Og spar tid.

DEN DANSKE BANK
AF 1871 AKTIESELSKAB

Sådanne skibsbreve må betragtes som værende meget samleværdige, og de findes næppe i større omfang.

Som eksempel på instruks en om, at ustemplede danske frimærker skulle afstemples inden udleveringen vises nedenstående brev til Kangerdlugssuak.

Brevet er sendt fra København den 26.6.1950 og de danske frimærker er annulleret med Grønlands Styrelsens dagstempel. Brevet er korrekt frankeret med 25 øre (1. vægtsats for breve, 1.6.1950 - 1.7.1952), men 6 øres frimærker er ikke stemplet i København, hvorefter det korrekt er blevet annulleret i Kangerdlugssuak den 9.7.1950 med poststationens sjældent brugte dagstempel. Stemplet var kun i brug i et års tid i 1949 - 50.

Intentionerne med denne artikel er naturligvis et forsøg på at skabe yderligere interesse for dette hjørne af den grønlandske posthistorie. Den opmærksomme samler vil måske kunne finde en godbid, som har sin naturlige plads i grønlandssamlingen.

Lad Dem ikke fuppe...

Ved indmeldelse i oplysningscentralen for filateli OFF ApS får De vor fortegnelse over mere end 1000 usolde frimærke- og møntforbindelser hvoraf et enkelt, der har svindlet for mere end 100.000 kroner!

OFF blev grundlagt i 1966 og har nu medlemmer i Belgien, Danmark, England, Finland, Færøerne, Grønland, Holland, Island, Norge, Sverige, Tyskland og USA. Som eksempel kan nævnes, at skandinaviens største frimærkeklubber og handlere er tilsluttet OFF.

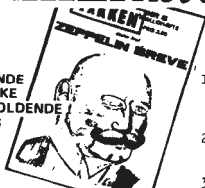
Nærmere oplysninger mod svarpost kr 2,-

K. TINGØ, BYDAMMEN 17
DK-2750 BALLERUP

TAKKENS *billighefter*

NOGET
SPÆNDENDE
OG GANSKE
UNDERHOLDENDE
LÆSNING

Nu findes der 9 hefter i serien af TAKKENS BILLIGHEFTER.

TAKKENS BILLIGHEFTER er kort og godt skrevne og henvender sig til såvel begyndere, viderekomne som specialsamlere.

Benyt bestillingskuponen.
Betalning pr. giro eller check.
Giro ? 23 33 61.

De kan tegne fast abonnement på serien, som udkommer med 3 til 4 hefter om året.

De bestemmer selv, når de ikke ønsker flere hefter.

I serier der udkommet følgende hefter, som stadig kan købes hos forlaget.

1. DANSK VESTINDIENS HALVEREDE
4 CENTS FRIMÆRKE
af Erik Hvidberg Hansen 3,60
2. HERLINS POSTKRIG
af A. Abitz 3,05
3. VARIANTER I HELSAGER AF
FREDERIK 5 ØRE GRØN
af Fabricius Jensen 3,60
4. KZ POST
af Jeppe Andersen 3,60
5. ZEPPELIN BREVE
af G. Heyde 3,60
6. DANSK VESTINDISKE POSTSTEMPLER
PÅ UFRANKEREDE FORSENDELSER
af Henning Mathiesen 5,90
7. NORGES VÅPENUTGAVE
af Reidar Norby 10,25
8. DANSK VESTINDIENS KONGEMÆRKER
1907-1917
af Erik Hvidberg Hansen 10,00
9. BRITISKE STEMLER
af Poul Hviid 8,50

Undertegnede ønsker fast at modtage TAKKENS BILLIGHEFTER, og er klar over at dette kan opsiges, når undertegnede ikke ønsker at modtage flere hefter.

NAVN

Adresse

POSTNUMMER BY

Frost Forlag, Box 26, 2650 Hvidovre.

SHIPS ON STEMPES af E. W. Argyle.

A 5 format.

Bind 1. The Royal Navy Stamps. 48 sider	Pris	25,00
Bind 2. Passenger Liners. 44 sider.	Pris	25,00
Bind 3. Early sailing ships and canoes. 63 sider.	Pris	25,00
Bind 4. Sailing ships. 57 sider.	Pris	25,00
Bind 5. Local craft. 63 sider.	Pris	25,00
Bind 6. Cross channel, River & Lake Passenger ships. 60 sider.	Pris	25,00
Bind 7. Cargo ships, Oil Tankers. 64 sider.	Pris	25,00
Bind 8. Sail and paddle Auxiliary vessels. 69 sider.	Pris	25,00
Bind 9. Ships of the worlds navies. 76 sider.	Pris	25,00
Bind 10. United States Navy and Miscellaneous vessels. 65 sider.	Pris	25,00

SHIPS ON STAMPS part two.

Bind 1. The Royal Navy. 70 sider.	Pris	35,00
-----------------------------------	------	-------

**Mangler De
faglitteratur**

Så henvend Dem til:

Frost Forlag

MUSIC ON STAMPS af Sylvester Peat.

A 5 format.

Bind 1. A - B. 57 sider.	Pris	25,00
Bind 2. C - F. 61 sider.	Pris	25,00
Bind 3. G - L. 58 sider.	Pris	25,00
Bind 4. M - R. 78 sider.	Pris	25,00
Bind 5. S - Z. 70 sider.	Pris	25,00
Bind 6. Musical Monarchs and National Anthems. 57 sider.	Pris	25,00

VI HAR ALTID OVER 200 titler på lager, spørg os om de titler som netop De mangler, og vi vil forsøge at hjælpe Dem i Deres søgen.

Alle danske nyheder haves på lager.

Eneforhandler i Danmark - Norge - Sverige af PICTONS bøger.

Frost

Forlag

Sognegårds Alle 9
2650 Hvidovre
Tlf. (01) 78 99 16

Medlem af Danmarks frimærkehandlerforening og OFF

UDSTILLERE

INDBUDTE SAMLINGER.

Bent Poulsen, Hjortshøj	Viborg Bypost
Aa. Kabell, Århus	Viborgs poststempler
Borgås Filatelistklub	Borgås posthistorie
Thomas Winther, Lund, Sverige	Lunds posthistorie
Kjell Andersen, Hamar, Norge	Hamars posthistorie
Gunnar "NU" Hansen	Fodbold på frimærker
H. Schønning, Århus	Danske kvadrater

Udstillerne er inddelt i 2 grupper:

1. Udstillere med samlinger, der tidligere har været udstillet.
2. Udstillere med samlinger, der ikke tidligere har været udstillet.

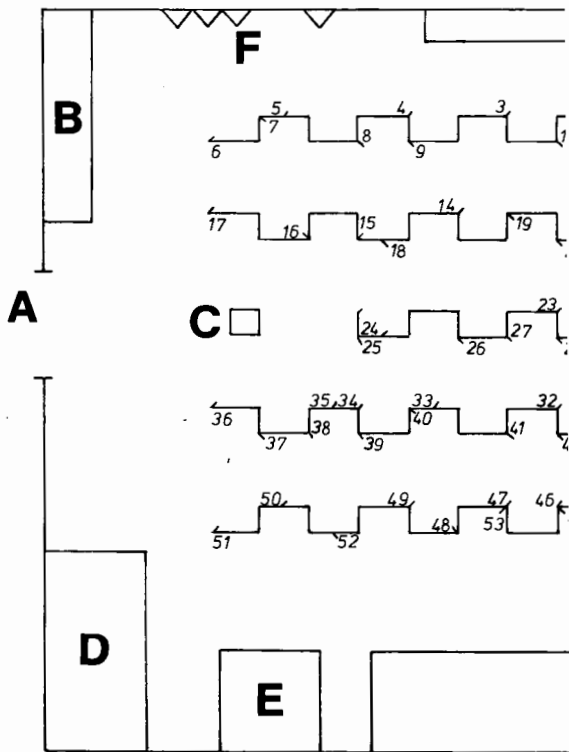
I hver gruppe udstilles: Landesamlinger.
 Studie- og specialsamlinger.
 Motiv- og temasamlinger.

	Udstiller	Exponat	Række nummer
GRUPPE 1.			
1	Ove Pedersen Ålborg	Tofarvede, skilling, øre og cent- udgaver, hovedgrupper, serier, set- ting og tryk. Specialsamling.	1-6
2	H. H. Wesche Viborg	Jugoslavien 1918-1968. Landesamling.	7-12
3	Helmut Jensen Rødby	Grønland. Landesamling.	13-18
4	Poul Kurt Madsen Lyngby	Folkedragter i Europa. Motivsamling.	19-25
5	Arne Nielsen Viby J.	Dansk Vestindien. Udvidet landesamling.	26-29
6	Svend K. Seitzberg Viborg.	Danmark og D V I, tofarvede 1870- 1905, 15, 16 og 17 serie. Specialsamling.	30-32

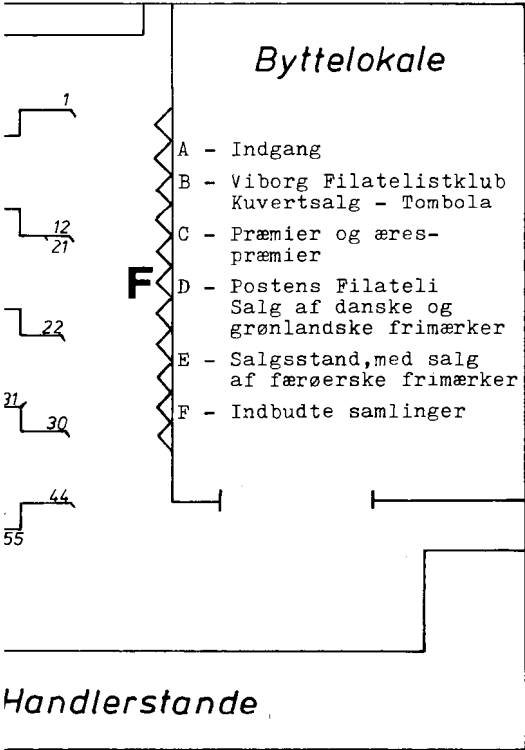
7	Synneve Tømmerås Hamar, Norge	Telekommunikation, udvikling, opbygning og funktion. Motivesamling.	33-37
8	Poul Kurt Madsen Lyngby	Finland 1931-1965. Uddrag af landesamling.	38-41
9	Jørn Erik Nybo Ringsbød	Norge 1855-1955. Landesamling.	42-49
10	Niels Suhr Charlottenlund	England 1957-1971. Grafit og svovlstreger, trykvarianter, mgl. farve og tryk. Specialsamling.	50-53
11	Andreas Abitz Ballerup	Gambias Posthistorie. Landesamling.	54-58
12	Astrid Ebbesen Lund Hamar, Norge	Rusland med breve. Landesamling.	59-63
13	Kåre Hansen Hamar, Norge	Norge med breve. Landesamling.	64-73
14	Jens Peter Jørgensen Østbirk	Schweiz, Stående Helvetia 1882-1907. Specialsamling.	74-78
15	In Agerskov Hornslet	Slesvigs postfrimærker 1920. Specialsamling.	79-82
16	Nikolaj Ludvigsen Silkeborg	Danmarks Julemærker 1904-20. Motivsamlng.	83-87
17	S A S Filatelistklub Kanttrup	Førsteflyvnings kuverter med S A S. Specialsamling.	88-97
18	Asger Haagen Jensen Brabrand	Spejdersport. Motivsamlng.	98-105
19	Cle Skov Jensen Hong	Forenede Nationer, New York. Landesamling.	106-108
20	Klaus Muller Hørsholm	Hafniablokkene 1, 2 og 3 samt Postillonfrimærket. Studiesamlng.	109-115

GRUPPE 2.

21	Børge Olsen Viborg	Omkring U S A's 200 års jubilæum. Motivsamlng.	116
22	William Pedersen Viborg	Grønland med breve. Udvidet landesamling.	117-125
23	Hilmar Sørensen Viborg	Danmark. Landesamling.	126-135

Byttelokale

-
- A - Indgang
 - B - Viborg Filatelistklub
Kuvertsalg - Tombola
 - C - Præmier og æres-
præmier
 - D - Postens Filateli
Salg af danske og
grønlandske frimærker
 - E - Salgsstand, med salg
af færøerske frimærker
 - F - Indbudte samlinger

Handlerstande

24	Hans Jørgen Jeremiasen Esbjerg	Ungarn. Landesamling.	136-137
25	Visti Skaanvad Hadsund	Danmark til 1900, udvidet med ferfilatili. Landesamling.	138-143
26	H. H. Wesche Viborg	Sådan forekommer også, forskelligt efter 60 års samleri. Specialsamling.	144-145
27	M. Lund Viborg	Danske breve fra første frimærke til i dag. Specialsamling.	146-149
28	Anders Jørgensen Ry	Islands perforerede frimærker. Specialsamling.	150-151
29	Arne Nielsen Viby J.	Danmark 1851-1904. Udvidet landesamling.	152-157
30	John Guldborg Hansen Helsinger	Danmark 1851-1863. Specialsamling.	158-160
31	Rudolf Frølund Viborg	Vatikanstaten. Landesamling.	161-166
32	Arne Henrik Bjerg Skanderborg	Danmark 1875-1933. Landesamling.	167-173
33	Niels Klottrup Hals	Stempelsamling Danmark 1875-1903. Specialsamling.	174-178
34	Berge Jensen Viborg	Hollands automattakkede frimærker. Specialsamling.	179
35	Steen Mielec Mariager	Grønland med breve og stempler. Specialsamling.	180-186
36	Bent Pilgaard Viborg	Czeslaw Slania 1951-1971. Temasamling.	187-189
37	Heine Anderson Malmø, Sverige	Norge 1855-1868. Uddrag af landesamling.	190-191
38	Bent Nielsen Ørsted.	Finland 1860-1917. Udvidet landesamling.	192-195
39	Erling Erichsen Viborg	Grønland med varianter. Uddrag af landesamling.	196-198
40	Carl Thomsen Alingsås, Sverige	Spejderbevægelsen. Motivsamling.	199-203
41	Jørgen M. Eskildsen Torshavn, Færøerne.	Færøsk posthistorie 1974-D!D. Specialsamling.	204-207
42	Chr. Petry Randers	Danmark, 12 øre XXI tryk og 16 øre XXII tryk.	208-210

43	Per Rembert Lund, Sverige	Sverige Ringtryk 1877-1891 Specialsamling.	211-215
44	E. B. B. Jespersen Tórshavn, Færøerne	Lokomotivets historie. Motivsamling.	216-219
45	Elo Jakobsen	Danmark og D V I's tofarvede	220-223
46	Lis Astrup Vejen	Cypern. Landesamling.	224-227
47	Tommy Jensen Nykebing F.	Jernbanepakkemærker fra de ned- lagte baner omkring Viborg. Motivsamling.	228-230
48	Poul E. Christiansen Viborg	Danmark 1851-1930. Specialsamling.	231-233
49	Freddy West Jensen Viborg	Grønland. Udvidet landesamling.	234-240
50	N. H. Poulsen Viborg	Danmark før 1870 Specialsamling.	241-244
51	Jan Billgren Lund, Sverige	Svensk postal dokumentation 1891-1912. Specialsamling.	245-251
52	Hilmar Sørensen Viborg	Frankrig. Landesamling.	252-261
53	Laurits Nielsen Haarby	Gymnastikkens historie og udvikling. Motivsamling.	262-265
54	N. H. Poulsen Viborg	Dansk Vestindien. Specialsamling.	266-269
55	Freddy West Jensen Viborg	Forenede Nationers aktiviteter i Europa. Temasamling.	270-273

Ved redaktionens slutning er der givet tilsagn om præmier fra følgende:

Viborg Kommune
Sparekassen SDS
Hamar Kommune (Norge)
Viborg Filatelistklub
Røds
Sumborg
Hamar Filatelistklub (Norge)
Handelsbanken
B. Herlin Jensen (Færøerne)
Jagt & Fiskeri-Magasinet
"VIBORG 79"

**KØB glas - porselæn og
køkkenudstyr
HOS**

HENNING-S.

RAMSING'S EFTF.

SCT. MATHIASGADE 16 VIBORG TLF 06 - 62 04 62

det betaler sig

Landets største nyhedstjeneste.

STAMPEX

Jernbaneallé 94, 2720 Vanløse

tlf. (01) 741203 og (01) 740895

Førende forretning i
klassisk Skandinavien.

- BIRK LAURSEN

BOGTRYK . OFFSET ApS

Gyldenrisvej 9 62 68 77

K Birk Laursen privat 63 64 07

BENT GILDSIG

TAPET OG FÆRVER

SCT. MATHIASGADE 58

telefon 62 03 61

**FARVELAND
BYGGEMARKED
INDUSTRIAFD.**

ANDERS PETERSEN

Farvervej 7 / Vestervangvej 18

8800 Viborg

Telefon (06) 62 12 66

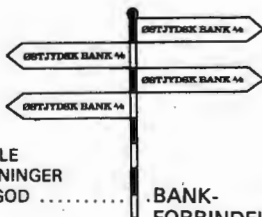
ALLE VEJE FØRER TIL ...

ØSTJYDSK BANK A/S

NYTORV 2

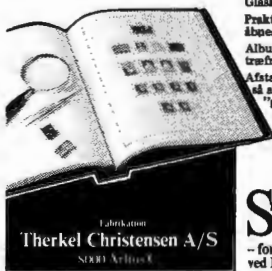
8800 VIBORG

I ALLE
RETNINGER
EN GOD

BANK-
FORBINDELSE

NYT DANSK KLEMLOMMEALBUM MED ALLE FORDELE.

Glaaklare Hawid klemommer
Praktisk låsesystem
åbnes og lukkes med et enkelt greb
Albumbladene trykt på 150 gram
træfrit papir - kvalitet Superb
Afstandsstykker i ryggen
så albummet ikke kommer til at
"gæbe"

Samme hulfæstelse som i de
almindelige STENDER
album

Fås hos Deres bog- eller
frimærkehandler.

STENDER

- fordi De skal være god
ved Deres samling

Fabrikation
Therkel Christensen A/S
SØND ÅRHUS C

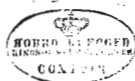
*Middelbrom-Synodalskyng Herredskolen
Viborg*

En perle i min samling

Arrestanten Rasmus Pedersen (Mørke) er paagreben.

Hobro Politikammer, den 2de Novbr. 1880.

H. Christensen.

Dobbeltmorderen
Rasmus Mørke
Henrettelse

paa Klejtrup Fæste, 1 1/2 Mil fra Hobro,
d. 5te Januar 1881.

En af den jubilerende frimærkeklubs medlemmer er i besiddelse af en meget sjælden og noget makaber postsg, nemlig meddelelsen fra Hobro politikammer til Midteldsom Sønderlyng Herredskontor om, at arrestanten for dobbeltmordet på købmand P. Pedersen og dennes karl A. Jensen Bødker var pågrebet den 23. november 1880.

Postsagen, der er forsynet med forskellige stampler, bl.a. Hobro Byfogedkontor, vil være udstillet på jubilæumsudstillingen "Viborg 79".

I det følgende skal gives en beretning om de nærmere omstændigheder ved denne ugerning, der endte med, at morderen blev henrettet ved halshugning, forøvrigt den sidste offentlige henrettelse her i landet.

Til Klejtrupgård, der ligger lidt vest for voldstedet ved Klejtrup, har der siden oldtiden været knyttet mange myter og sagn, men for hundrede år siden blev der her foretaget en udåd, som gav genlyd over det ganske land. Det var her, at tjenestekarlen Rasmus Jensen med tilnavnet Mørke natten mellem den 29. og 30. juni 1879 myrdede 2 mænd, en hoker og hans karl.

Grunden til dobbeltmordet var, at Rasmus Mørke i købmandens bagbutik havde drukket og spillet kort. Her var han ligesom ved tidligere lejligheder blevet blanket grundigt af for penge. Over dette var han blevet så forbitret, at han besluttede at myrde sine medspillere. Rasmus Mørke blev få dage efter mordet arresteret og ført til Hobro, hvor Klejtrup havde sin retslige øvrighed. Herfra undveg han imidlertid og det siges, at han lod en mand, der engang havde vist ham godhed, melde ham til politiet, for at han kunne tjene den udsatte dusør for pågribelsen.

Retten dømte Rasmus Mørke for overlagt mord til, som det hed, at have sit liv forbrudt og måtte for denne grufulde handling sone sin brøde med sit liv ved offentlig henrettelse, der, efter at have været prøvet ved de forskellige instanser, blev berammet til den 5. januar 1881.

Om henrettelsen har der gennem årene været skrevet mangt og meget og eksekutionen har været gengivet i forskellige versioner. I det følgende skal her gengives, hvad en af Viborgs lokale aviser, Viborg Stifts Tidende, refererede dagene 3., 5. og 6. januar 1881 i anledning af henrettelsen:

"Viborg den 3. Januar.

— For at overholde Orden ved Henrettelsen af Morderen Rasmus Pedersen (Mørke), hvilket er bestemt til førstkommande Onsdag Form. Kl. 8 1/2 i Nærheden af Klejtrup, afmarscherer der her fra Garnisonen Tirsdag Morgen et skarpt Kommando under Kaptein Worm, 1 Premierløjtnant, 1 Stabssergent, 1 Oversergent, 2 Sergenter, 3 Korporaler, 2 Reservespillemand og 50 Menige."

Leuchtturm

Danmark luksus frimærke album i Secura- falzlos udgave.

Stor farvebrochure på 32 sider
over det komplette LEUCHT-
TURM-program fås gratis ved fø-
rende bog- eller frimærkehand-
lere, eller direkte fra LEUCHT-
TURM DANMARK
5450 Otterup. Telefon 09-821256

LEUCHTTURM-album fås til
samtlige lande. Tillægsblade
udkommer hvert år i april måned,
så De hele tiden kan føre Deres
album a jour.

**Fås også ved førende
frimærkehandlere og boghandlere.**

Samtlige udgivne danske frimærker er fortrykt i
dette album

Hvert mærkefelt er forsynet med en glasklar HAWID-
klemlomme, som beskytter mærket mod enhver
beskadigelse.

Albumbladenes gode kvalitet og smukke udarbejde-
lse danner en værdig ramme om Deres samling.

Dette album rummer foruden de i dette katalog
anførte hovednumre også farve- og type forskellige-
heder såvel som porto-, avisporto-, gebyr-, tjene-
ste-, og postfærgefrimærker tillige med Slesvig.

Komplet i perfektbind med landenavn præget i guld:
Danmark. Nr 341 SF kr. 425,00

Bladsæt Grønland. Nr. 41G SF	kr. 95,00
Bladsæt Færøerne. Nr. 41F SF	kr. 30,00
Bladsæt Dansk Vestindien. Nr. 41D SF	kr. 30,00

"Viborg den 5. Januar.

-- I Henhold til Hs. Majestæts allerhøjeste Sanktion blev den Arrestanten Rasmus Pedersen med Tilnavnet Mørke ved Højesteret idømt Livsstraf for i Sommeren 1879 at have myrdet Detailhandler P. Pedersen i Kleitrup og dennes Tjenestekarl Anders Jensen Bødker fuldbyrdet i Formiddag Kl. 8½. Paa en Hedeparcel ca. ¼ Mil fra Gjærningsstedet var der i de forudgaaende Dage rejst et Skafot og i Morges tidlig ordnede Skarpretteren og hans Hjælper det Fornødne i Anledning af Eksekutionen.

Efterat Byfoged Christensen fra Hobro, Provst Hansen fra Spendrup og Distriktslæge Magnus vare ankomne, kom Arrestanten kjørende i lukket Vogn til Retterstedet. Vognen eskorteret af ridende Bønderkarle. Kl. 8½ blev Arrestanten af de sammen med ham i Vognen siddende 2 Betjente ført op paa Skafottet, hvor hans Lærker straks blev løste, og derefter oplæste Politimesteren Konklusionerne af de i de trende Instanser afsagte Domme samt Hs. Majestæts Sanktion. Arrestanten blev nu ført hen til Provst Hansen, der i de foregaaende Dage ofte havde talt med ham i Fængslet og i Gaar havde meddelt ham Alterens Sakramente og som var den eneste Gejstlige, med hvem Rasmus Pedersen vilde tale, og efter at Provsten en kort Stund havde talt med ham og yderligere havde forberedt ham til Døden, blev han overgivet til Skarpretteren. Denne, iført sort Kjole og hvide Glacehandsker, i Forbindelse med Hjælperen afførte ham nu Frakken og Vesten samt blottede Halsen, og efterat den Gejstlige atter havde talt nogle faa Ord - hvilke ikke kunde høres - til Rasmus Pedersen, lagde denne sig paa et til Blokken stødende Skraaplan, Hovedet blev lagt paa Blokken, to Bøjler lagte over Halsen og paa et af Underdommeren givet Vink tog Skarpretteren i Øxen og med et kraftigt Slag skilte han Hovedet fra Kroppen. Hans sørgelige Hverv var nu endt og Hjælperen tog nu Hovedet og viste det frem for Mængden til alle Sider. En sort Kiste blev derefter bragt op paa Skafottet, Liget lagt deri og derpaa kjørt til Kleitrup Kirkegaard, hvor det blev begravet, altsaa paa samme Kirkegaard som de 2 Myrdedes Lig.

Efter sikkert Forlydende havde Provst Hansen i Gaar telegraferet til Hans Majestæt Kongen og anraabt om Benaadning for R. Pedersen, men forgjæves. R. Pedersen var, navnlig medens han afførtes Klæderne, meget rystet og tilsyneladende bevæget under Samtalen med den Gejstlige, for hvem han skal have udtalt en oprigtig Anger. Provst Hansen var ogsaa meget bevæget under denne hans sidste Samtale med ham, og var det R. Pedersens udtrykkelige Ønske at han vilde følge ham paa hans sidste Vandring.

F A B E R M A R K I S E R

vi monterer selv
derfor billigst
ring og få et
uforpligtende tilbud

GALSGAARDS FARVEHANDEL

GRAVENE 18 - 8800 VIBORG - TLF (06) 62 02 69

REDUS ALBUMSYSTEMER

er en række systemer, der både supplerer hinanden og er selvstændige enheder.

Alle lommer og etuier i NUL ULTRA den uv-spærrende folie, der beskytter mod lysets blegende og nedbrydende virkning.

REDUS specielle Grønlandslommer til Juleark, Nordenmærker m. fl.

REDUS Svinglommer til alle emner, hvor begge sider skal kunne ses.

REDUS Stiklommer: „Klemlommen“ der er lukket på 3 sider, så frimærkerne sidder hvor de skal - og bli'r siddende.

Sving- og Stiklommer er i supertynd acetat.

Rekvirer katalog og specialbrochure med prøver af Sving- og Stiklomme.

REDUS-REKVISIT

Ahlmanns Allé 5 . DK 2900 Hellerup . Tlf. (01) 62 42 65 . Giro 5 43 33 98

Skarpretteren optraadte paa en rolig og værdig Maade, endskjønt det var den første Dødsdom, han exekverede. Hele Handlingen varede kun en Kvarters Tid.

En uoverskuelig Menneskemasse, formentlig 7 a 8000, havde forsamlet sig og de Forreste stode umiddelbart op til Skafottet, kun en Række Militær imellem. Ikke alene saas paa Vejene umaadelige Vognrækker, men en Mængde Fodgængere saavel fra Randers, Hobro og Viborg og endog Mange langsvejs fra, og af disse vare allerede Mange komne dertil i Gaar.

Uagtet Forsamlingen var saa talrig, herskede der god Ro og Orden og hverken Beværtningstelte, Spektakkel eller Lignende virkede her forstyrrende ind i den alvorlige og gripende Handling."

"Viborg den 6. Januar.

-- Ved Henrettelsen i Gaar i Kleitrup saas blandt den uhyre Menneskemasse, der nær og fjern var strømmet sammen, ikke saa faa Kvinder, ja selv Børn, som man holdt op over Mængden for at de kunde se det uhyggelige Optrin. At lade Børn overvære slige Begivenheder er ligefrem oprørende og Forældre, der bære sig saaledes ad, handle alt andet end forsvarligt.

Et Spørgsmaal, som naturlig paatrænger sig Enhver, der paa nært Hold har fulgt Forberedelserne til og overværet Henrettelsen, er, om man ikke fremtidig bør se et komme ind paa den samme Vej, som f. Ex. følges i England, hvor Exekutionerne finde Sted i Fængselsgaarden eller paa et ikke offentligt Sted, saa at kun de vedkommende Embedsmænd og Straffens Fuldbyrdere ere til Stede. Det hele Apparat, der her i Landet ved slige sørgelige, men for Retssikkerheden desværre nødvendige Handlinger, sættes i Bevægelse, er saa uhyggeligt for Egnens Beboere, hvor Forbrydelsen er begaaet og hvor Exekutionen derfor finder Sted, at det paa en Maade ogsaa kommer over dem som en Straf, i al Fald som en Begivenhed, der i høj Grad griber uhyggeligt ind i deres daglige Liv, og det burde man dog være fri for."

Dette var altså Viborg Stifts Tidendes nøgterne beretning om afslutningen på det bestialske rovmod, henrettelsen, der blev den sidste offentlige henrettelse i Danmark.

Under et besøg, som skriveren af disse linier sidste sommer aflagde på retterstedet, der nu er græsmark, var der intet, der mindede om det makabre skuespil for 100 år siden. 6 dejlige charolaiskvier gjorde sig til gode med det saftige grønne græs.

Vejen Andersen

**Skive
frimærke-
handel**

M. STAAL ERICHSEN

FREDERIKSGADE 13 - 7800 SKIVE - TELEFON (07) 52 20 30

Alt i filatelistartikler. Albums og indstiksbøger.

Forhandler af Redus-Lindner-Stender og Schaubek album.

HUSK UGENS
FRIMÆRKENYT
I POLITIKEN
SØNDAG

1 LÁNYI SAMUEL
1 H MAGYAR POSTA

Få ugens frimærkenyt bragt til søndagskaffen.
Tillæg til AFA-kataloget. Nyheder udefra. Auktioner.
Særstempler. Masser af frimærketilbud.
Ring efter Politiken Søndag (01) 11 85 11 og be'
om Søndags-Service.

Poststempler fra Viborg

Lister bygger på en enkelt samling. I parentes overtages nogle datoer m.m. fra de undervejs anførte katalogiseringer, som dog ikke er udtømt hermed, ligesom yderligere oplysninger kan hentes i statens Officielle Meddelelser og i Postmuseets samlinger af stempler, fabrikationsprotokoller o.l. Nogle stempler er kun repræsenterede ved enkelte eksemplarer, og det er da sandsynligt, at stempler mangler. Dette vil lettest kunne afhjælpes, og de givne datoer forbedres, ved undersøgelser i samlinger koncentreret om enkelte stempeltyper eller indtil en vis tidsgrænse.

Nogle forkortelser: bl.: bølgelinje, c.: cirkel, diam.: diameter, f.: for, Gst: afstand mellem midtpunkt af højre stjerne og G (kan mindskes ved slid), h.: højre, i.: indre, K: krans, n.: neden, nedre, o.: oven, skrb.: bredde af skriftbånd fra midte til midte af randlinjerne (konstant), skrh.: skrifthøjde (kan øges ved slid), st: afstand mellem midtpunkter af yderste stjerner (konstant), T: tekst, t.: til, v.: venstre, VB: afstand mellem nærmeste (nederste) punkter i "V" og "B" (kan mindskes ved slid), VG: afstand mellem nærmeste (nederste) punkter i "V" og "G" (kan mindskes ved slid), Vst: afstand mellem midtpunkt af venstre stjerne og "V" (kan mindskes ved slid) y.: ydre, ø.: øvre. Mål i millimeter.

Stempler for selve postkontoret VIBORG for brotype (jf. S. Arnholts: Danske Poststempler, 1953 og 1970, 22, 26, 27, 33, 120, 134; E. Rathje: Danske Poststempler for Frimærketiden, 1955, 48; A. Tholl: Nordisk filatelistisk Tidsskrift 1970, 124):

Sidestempel i antikva med en hel ydre og en halv indre c., Arnh. type IIB, skrh. 3,75 (sikkert tildelt 1845. Aftryk kendt 9.6.51-10.8.52).

(Stunt annulleringsstempel, prik i 4 cirkler, 1851-52).

Annulleringsstempler, "77" i 3 cirkler, det første tildelt 1852 (Arnh. skelner 1 sådant stempel for 1864, 3 efter 1864), 1852-84.

Sidestempel antikva med een c. (omdannet af type IIB), Arnh. type IIIa (sept. 1852-) 4.1.57.

Antikva, Arnh. type IIIa, skrh. 5,25 4.8.58-31.10.65. Blå farve.

Antikva, Arnh. IV (uden årstal f.n.) 12.6.66-12.3. angiveligt 69. Sort farve, også som annullering.

Antikva, Arnh. VIII "POST" i lige linje f.n.; (omdannet af IV) 17.8.69. "POST" lapidar, 6,5 langt, efter tal antikva.

(Lapidar, Arnh. Ia (dato antikva, uden indskr. f.n.n. Arnh. skelner 2 sådanne stempler)).

Lapidar, Arnh. IIA (dato antikva, "POST" i lige linje f.n. Arnh. skelner 2 stemp-

ler, antagelig fremkomne af de to stempler Ia) 17.11. angiveligt 69 - 25.11.71-3.12 vistnok 78. Postnummer antikva.

Lapidar, Arnh. IIIa (dato antikva, nederst "TOG" lapidar, 6,5, efter nummer antikva; sidestempel til "77" 23.7.78.

Lapidar, Arnh. IIb (dato lapidar). Arnh. skelner 5 stempler, der måske kan adskilles således: 1: diam. 23,5, VB 5,5, "R" med bred runding f.o., "POST" 6,7 som sidestempel til "77" på 20 øre våben (mellem 1882 og 1884, som annullering på fintakkede mærker (efter 1884) og på forsendelser 3.8.83 samt 14.8.90. Hak f.n.t.h. Omvendt "8" i dato 12.8.81. 2: diam. 23,5, VB 5, "R" med mere ensartet runding f.o., "POST" 6,7 som annullering på fintakkede (mellem 1884 og 1895), på forsendelser 4.8.83-27.11.88 og i stempelkontrol 1886. 3: diam. 23,5, VB 5, "POST" 7,2 på forsendelse 1888, som annullering hyppigere på fintakkede end på grovtakkede (overvejende før 1895). 4: diam. 25, VB 5,2, "POST" 8,1 på fintakkede og grovtakkede (før og efter 1895). 5: diam. 24,5, VB 4,5, "POST" 7,5 på grovtakkede (efter 1895).

Brotype med skravering: bro 2, VG 10, st 12, 6 stave i skraveringen, dagtid i hele timer med "E" lapidar 18.12.97-6.11.07.

Bro 8,25, VG 11,9, st 12,5, 8 stave 14.6.03-5.12.16. Siden 1911 tiltagende defekter i brolinjerne, navnlig i den ø.

Bro 6, VG 12, st 14, 6 stave 2.2.-19.11.07.

Bro 8,25, VG 11, st 11,5, 8 stave 3.10.08-9.9.13.

Bro 7,75, VG 11,8, st 14, 6 stave 6.6.08-3.7.13.

Uden skravering: bro 8, VG 12,2, st 14, skrb. 6, dagtid i hele timer med "E" som omvendt "3" 20.12.13-4.9.14. Efterhånden pres indad i h. side, brud t.v. i n. brolinje m.m.

Bro 8,5, VG 11, st 11,5, Vst 13,7, Gst 13, skrb. 5,5, skrh. 3,5 6.11.17-17.10.21. Genoptages 5.8.31 med døgtid.

Bro 8, VG 12, st 13, skrb. 5,5 31.1.-24.10.21. Stærke defekter i navnlig ø. brolinje.

Bro 8, VG 11,75, st 14, skrb. 6 2.1.22. Brud t.h. i ø. brolinje samt symmetrisk i midten, t.h. og t.v. i n. brolinje.

Bro 8, st 12,5, Vst 13,75, Gst 14 19.3.24. Ø. brolinje vistnok presset opad; n. brolinje bortslidt t.h. og t.v.

Typen 6.11.17 med døgtid i enkelt time med minutter 8.5.31-2.3.32. Defekter t.v. i n. brolinje, bedret ved fortsat slid.

Bro 8,25, VG 12,5, st 13,5 maj - 11.11.35. Defekter t.v. i n. brolinje, bedret ved fortsat slid.

Bro 7,75, VG 12,5, st 12,5 1.6.-15.7.37.

Bro 8,75, VG 12, st 12 14.-25.9.38.

Bro 8,25, VG 13,2, st 13 7.1.-2.12.39.

Bro 8,25, VG 12, st 13, brede cifre i timetal 2.-8.12.39.

Bro 8,25, VG 13,3, st 13,3 31.1.-4.3.40. Genoptaget, vistnok efter opgravering, 24.2.41.

Bro 8,5, VG 11, st 11,5, skrh. 3 21.6.40-12.9.41. I begyndelsen som regel brud t.v. i ø. brolinje, siden 1.7.40 lukket ved fortsat slid, derefter brud t.v.f. midten af n. brolinje.
Vistnok opgraveret type 31.1.40, nu 24.2.41-30.9.43.

Bro 8,75, VG 13,7, st 13 20.11.41-28.4.45. Siden 12.10.42 voksende brud i n. brolinje.

Bro 9, VG 12,2, st 12,5, Gst 15, dagntid som hidtil ved hel time og minutter 1.4.-8.8.46.

Bro 8,5, st 13, Gst 14,2, dagntid ved bindestreg mellem hele timer ("18-19") dec. 47, men sidste ciffer af årstal defekt i eneste aftryk.

Bro 8,75, st 14, dagntid atter ved hel time med minutter 19.5.48-26.1.49.

Bro 8,5, VG 12,6, st 12, skrb. 6 28.6.50-17.4.54.

Bro 8,25, st 13, skrb. 7, skrh. 3,5 14.6.52. Ø. brolinje slidt.

Bro 7,5, VG 11, st 12, skrb. 6,5, skrh. 3,5 17.10.56-16.6.61. Siden 12.3.57 brud t.h. i y.c., siden 11.4.57 brud i y.c.f.n.t.v., begge brud tilsidst helet ved fortsat slid; midterdelen af n. brolinje da bortslidt.

Bro 8, VG 12,2, st 12,5 22.12.56-20.5.58. Hurtigt voksende defekter i brolinjerne, som tilsidst nærmest mangler.

**alt
til
gør det
selv folk**

J. N. KJÆRSGAARDS
TØMMERHANDEL

J. N. KJÆRSGAARDS

TRÆLAST · BYGNINGSARTIKLER · VÆRKTØJ · BESLAG · HUS · HAVE · HOBBY
SØNDERMARKENS SAVVÆRK KOLDINGVEJ 45 (06)620552 VIBORG

HÅNDBOG OM DANSKE BREVE

Danske Breve – bind I

Forsendelsesarter og portotakster.

224 sider med mange interessante illustrationer – heraf mange farveillustrationer.

Kr. 96,20.

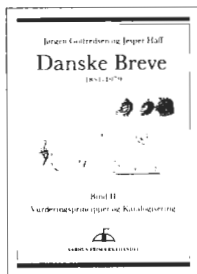
Danske Breve – bind II

Vurderingsprincipper og katalogisering med værdiansættelser.

Ca. 160 sider med mange illustrationer.

Udkommer i april måned 1979.

Kr. 96,20.

Kan fås (bestilles) hos Deres bog- eller frimærkehandler eller direkte fra forlaget.

AARHUS FRIMÆRKEHANDEL I/S
BRUNSGADE 42 - 8000 AARHUS C
Tlf. (06) 125288 - GPO 6417264

Bro 8, VG 11,7, st 12 2.8.58-11.11.65. 21.10.58-21.11.59 brud i y.c.f.n.t.h., siden 18.12.58 brud t.h. i ø. og t.v. i n. brolinje. Ikke set mellem 21.11.59 og 12.12.63; derefter kun set som blanketstempel.

Bro 8, VG 10,5, st 12, Gst 15 31.7.63-23.12.64.

Bro 8, VG 10,9, st 12, Gst 15,5 17.5-21.6.66.

Bro 10, VG 13, st 12, dato og tid uden punktummer og komma, aftrykt efter ønske 10.10.78 (dagstempel uden stempelnummer altså ikke set i 12 år).

Med stempelnummer 1: lille, højtstillet "1" med tværstreg nederst, dagtid i hele timer, "E" som omvendt "3" 7.9.12-26.5.28 (herefter ses stempelnummer 1 ikke i 15 år).

Større, lavere "1" uden tværstreg nederst, bro 3,5, st 12,5, dagtid ved time og minutter 14-29.5.43, tilslidst med defekter i v. del af indre linjer. Genoptages vistnok efter opgravning 6.2. (eller: 12.) 46.

Forrige stempel vistnok opgraveret, nu 6.2. (eller: 12.) 46-15.12.47. Siden 15. 8.47 brud t.v. i s. brolinje.

Bro 9, VG 12,5, st 11,25 3.3.55. Slidt, bl.a. brud f.n. i y.c. Blanketaftryk.

Bro 7,9, "1" 2,9 med lille opstreg 20.5.58-20.10.65. Indtil 21.7.58 defekt hovedlinje i "R"; bedring heraf, muligvis ved nedslidning, siden 18.1.60.

Bro 3,5, Vst 16,5, "1" med stor opstreg, sammentrængt indekæft 1.26.64. Defekter i brolinjerne.

Bro 8,25, VG 11,3, højtstillet "1" 13.7.65-30.7.66.

Bro 3,5, VG 10,3, Vst 15,5 21.11.67-1.3.68 (blanketaftryk o.l.).

Bro 9, VG 11,2 21.9.72 (blanketaftryk) og aftrykt efter ønske 10.10.78.

Bro 5,5, VG 10,7 4.4.74.

Med stempelnummer 2: bro 7,75, VG 11, lille, højtstillet "2" med opstreg f.n., dagtid ved hele timer, "E" som omvendt "3" 30.12.23-18.8.26. Genoptaget 13.12. 50 med dagtid.

Forrige stempel med dagtid i time og minutter, nu 13.12.30-8.10.33.

Bro 8, VG 11,3, lille, højtstillet "2" uden opstreg f.n. 3.3.39-6.5.46. N. brolinje stærkt slidt siden sommeren 43. (Stempelnummer 2 herefter ikke set i over 20 år).

Bro 8, VG 10,5, lille, lavtstillet "2" 25.9.67-21.5.69.

Bro 9, VG 11, normalt, højtstillet "2" 12.1.70-26.2.73.

Bro 10, VG 9,5, solidere "2" aftrykt efter ønske 10.10.78.

Med stempelnummer 3: bro 8, VG 11,5, lille, lavtstillet "3" 9.9.68-10.4.69. Hyppigst som blanketstempel.

Bro 9, VG 11,2, normalt, højerestillet "3" 2.10.70-17.2.71 og aftrykt efter ønske 10.10.78. Hyppigst som blanketstempel.

Med stempelnummer 4: bro 8,5, VG 10,75 3.10.69-16.7.74. Siden 1.6.72 brud f.n.i y.c.

Med stempelnummer 5: bro 8,25, VG 10,5 22.9.69-15.7.71.

Maskinelt rullestempel (jf. P. Engelbrecht, Posthistorisk Tidsskrift III,3,404, omtrykt med følgende nummer af tidsskriftet) m. 4 vandrette linjer: vandrette aftryk 30.12.10-6.5.27(-27.2.23).

Manuelt rullestempel, indskrift på tværs 6 bl. 21.8.72-21.12.74.

Indskrift på langs 6 bl. aftrykt efter ønske 10.10.78.

Maskinstempel: K med 2 cirkler t.v. (jf. Engelbrecht, Posthist. III,4, 454): VG 16,1, st 14, 7 bl. (26.11-23.12.31). Genoptages 7.2.39 og 19.12.45.

VG 16,5, st 15,25, Vst 5,6, Gst 6,3 (jf. H. Truelsen, Posthist. Tidsskr. II,2, 211 &c.) 30.6.36-2.9.38. Brud f.n.t.v.i y.c. T52 BESØG 30.6.36-16.8.37, 7 bl. 30.11.37, T52 7.6.-2.9.38. Genoptages 6.5.39.

K 26.11.31 genoptaget: 7 bl. 7.2.39, samt flere gange uden indre typer, vistnok tidligere. Genoptages igen 19.12.45.

K 30.6.36 genoptaget: T52 BESØG 6.5.-22.6.39, 7 bl. 23.12.40, T81 Skriv 1.7.42-22.12.44. K senere anvendt til frankostempling, således uden værdital 25.3.47 for Gaardhuslejren.

K 26.11.31 påny genoptaget: T81 Skriv 19.-23.12.45. Herefter flyttes Kover t.h. (jf. Engelbrecht, Posthist. Tidsskr. IV,2-3, 103: 4 bl. 28.5.46, T114 SKRIV 22.12.47-17.2.49. Også uden indre typer.

VG 15,5, st 14, Vst 6,5, Gst 6 14.3.50-8.5.53, T152 Skriv 14.3.50, T159 VI*ORG (31.5.-) 3.6.(-16.7.)50, T152 16.10.50-20.10.51, T151 Køb 10.-20.12.50, T152 21.12.51, T151 2.-10.1.52, T152 9.6.52-29.1.53, T179 LAD (1.-)4.-7.2.53, T152 19.2.-8.5.53.

VG 15, st 15,25, Vst 7,4, Gst 7 29.7.53-6.11.54. Brud nederst i "G". T152 Skriv 29.7.-15.10.53, T195 KØB 16.10.-6.11.54. Genoptages 17.2.59.

VG 14, st 15, Vst 8,5, Gst 8,5 23.3.55-29.1.59. Brud, senere afladning i y.c. over "O"; brudi i.c.f.n.t.v. siden 11.3.58. T152 Skriv 23.3.55-3.1.59 (materiale fra 1956 er yderst sparsomt), T151 Køb 20.-29.1.59. Bruges også 27.9.61.

K 29.7.53 genoptaget: fra 13.10.59 bøjning i y.c. mellem "B" og "O". T113 Køb 17.2.-16.3.59, T143 Det 28.3.-14.4.59, T152 Skriv 16.4.-25.8.59, T236 28.9.59, T152 13.10.-3.12.59, T238 SEND 11.-14.12.59 (spies under T 11.12. kl. 19.00 viser spor af rødt; maskinen har været brugt til frankostempling), T152 22.12.59 -6.1.60, T151 Køb 2.2.60, T152 16.-25.2.60, T236 det 1.3.-27.11.60, T238 16.12.60, T236 21.12.60-18.1.61, T151 1.2.-11.9.61.

K 23.5.55 genoptaget: T151 Køb 27.9.61.

K 29.7.53 atter genoptaget: T151 Køb 18.-20.12.61, T152 Skriv 31.12.61-28.6.62.

VG 12,8, st 12, Vst 10,5, Gst 11,2 31.7.62-13.3.64. Stort brud f.o.i i.c. siden 22.5.62; snart flere mindre brud i i.c. T152 Skriv 1.8.-30.12.62, anden T 23.2.63, T152 24.4.-26.7.63, T315 RIGSSAMTALER 12.9.-31.10.63, T152 21.11.63-19.2.64, T151 Køb 13.3.64. Genoptages 16.4.64.

VG 15.9, st 13, skrb. 4,7, skrh. 2,95 9.4.64 kl. 14.00, hvilket klokkeslet ellers ikke benyttes ved denne tid. Gammel, ramponeret K, antagelig ellers brugt i frankostempling. T236 det.

X 31.7.62 genoptaget: T315 RIGSSAMTALER 16.4.-10.6.64, T152 Skriv 22.6.64, T315 13.10.-2.11.64, T152 22.12.64-24.2.65, T236 det 22.-23.4.65, T152 12.6.-29.11.65 (omvendt "2" i dato "24 SEPT" kl. "19 20"), T236 SEND 9.-18.12.65, T152 27.12.65-2.12.66.

VG 11,3, st 12,5, Gst 11,5, stor afstand mellem "B" og "O" 22.2.67-17.6.69. Stort brud f.o.i i.c. siden 18.9.68; ofte smuds i h. side. T152 Skriv 22.2.-27.3.67, T257 HØJERS 22.4.(-13.5.)67, T152 3.6.67, T379 HUSK (25.9.-)3.10.(-25.11.)67, T152 23.12.67-19.3.68, T379 (27.5.-)4.(29.)6.68, T152 18.9.-2.12.68, T238 SEND 19.-20.12.68, T152 15.-31.1.69, T151 Krb 7.2.-11.3.69, T152 19.3.-17.6.69.

VG 11, st 12,5, 3st 12,2 12.6.-20.11.69, T152 Skriv.

VG 11,8, st 13, Gst 11,6 15.1.70-7.6.74. Brud f.o.t.h.i v.c. siden 22.12.70, lukket 3.11.72; stort brud t.v.i i.c. siden 6.3.73, T410 Postgiro 15.1.(-1.2.)70, T152 Skriv 17.2.-17.11.70, T235 SEND 22.12.70, T152 11.3.-18.6.71, T410 (1.-)2.-11.(-22.)3.71, T152 23.10.71-22.5.72, T458 HÆRVEJSMARCHEN 1.-13.(-30.)6.72, T152 6.1.72-12.4.-73, T451 Stet 14.5.-4.(-17.)6.73, T152 5.8.-26.11.73, T379 HUSK 22.1.-27.2.74, T451 1.-26.(-31.)3.74, T458 (1.-)2.5.-7.(-30.)6.74.

VI 1),4, st 13, 15.1.74-26.3.75, T501 MM 15.(-22.)9.74, T458 HÆRVEJSMARCHEN (1.5.-)20.-30.6.74, T379 HUSK 2.7.74-26.3.75.

VI 10,5, st 13,5 1.5.75-10.2.76, T458 HÆRVEJSMARCHEN 1.5.-1.6.75, T379 HUSK (omvendt 1, større afstand til K) 3.7.75 kl. 22.00, T410 Postgiro 21.7.-18.8.75, T379-3: VI 1.-24.(-27.)9.75, T410 3.12.75-10.2.76.

De kan regne med os

WG 12,5, st 12,5 19.5.76-17.5.77, T458 HÆRVEJSMARCHE: 19.5.-15.6.76, 1 lignende 537-38 VI, men med "25. SEPT" 15.-27.8.76, 4 omvendte bl., bredafstand til K 2. 12.76 kl. 19, T588 EFG 17.5.77.

WG 13, st 12,5 2.6.-14.11.77. Stort brud f.o.i y.c. T511 giro 29.8.(-24.0)77, T458 HÆRVEJSMARCHE: 2.6.77, T606 Skriv (skrât) 14.11.77.

WG 12,9, st 11 5.5.-20.10.73, 1 Stet bekæmpelser 5.5.73, T458 HÆRVEJSMARCHE: 14. 6.73, T579 HUSK 20.9.-29.10.73.

Vedrørende materialet til maskinstempel VIBORG: Kontoret står c. 12 pladser nede i rækken af dem, der begyntes med nye tekst. T113 bruges fra 17.2.39 i ret fast tilsmudset kliché fra for retskrivningsreformen 1941. I T152 synes brud i rammen over "e" at opstå 20.11.69 kl. 17.00. Bl. ses t.v.f. K kun to gange, med 20 års mellemrum: 28.5.46 retvendt (høj midte) og 2.12.76 omvendt. "1900" har stor opstreg i "1" indtil 17.2.49, ingen opstreg 14.3.50, lille opstreg 13.6.50, stor opstreg igen 16.10.50-20.10.51, ingen opstreg igen siden 10. 12.51. Møllen 1.3. og 8.3.61 andres angivelser til "13-20". Ny type "1900" ses 31.12.61 og 13.1.62, medens 8.1.62 har "19-20", som ideovis brugtes, og som sidste gang ses 30.12.62. 24.5.63-22.4.67 bruges "13 20" (uden bindestreg), 14.1. 68 erstattes denne tid af "2000", som ikke blev brugt før. "1.000" igen siden 2. 8.71. 30.12.48-22.3.60, altså gennem 12 år, ses kun tid "1900", bortset fra 19. 12.57 kl. 1200. Maskineriet giver ofte smudstryk t.v. og neden f. I gennem 1950'erne.

Særstempler (jf. E. Menno Larsen: Danske særstempler, I, 1975 - II, 1977): 89 JUBILÆUM-PRIMERKENSSTILLING 16.4.39 20-22; 17.4.39 1400 (Gledes på Luftpost Viborg København).

202 MIDVINTERPRIMERK UDSTILLING 25.-26.3.50.

399 LARSENLEJREN HÅLD 1962 12.(-27.)7.62. Aftryk uden tid 15.7. ev. altid mislykkede. Kontoret leverede - derefter gennem nogen tid gode aftryk uden klokkeslet med forfalsket dato 18.7. Der findes også endret (anset) stempel med klokkeslet.

547 POSTKONTORET 300 år 24.(-25.)6.69.

Stempel for postindleveringsstedet VIBORG 1 (jf. H. Nielsen: Katalog over danske brevsamlingsstempler, 1971, 57): indskrift "VIBORG 1" i to cirkler, nederst åbent kryds, på 2 øre stålstat type II, efter 14.12.38.

Stempel for postindleveringsstedet VIBORG 3: brotype, nederst "3": bro 9, WG 11,9, aftrykt efter danske 15.10.73.

Stempler for VIBORG JERNBANEPOSTEKSPEDITION fra brotype (jf. Arnholdt, 26, 33, 120, 134):

Nummerstempel "220" (Arnh. skelner 1 stempel før 1864 og 2 efter 1864; 1863-84).

Indskrift VIBORG JB. P. E. antikva, Arnh. type IX ("TOG") i lige linje efter tognummer i antikva), oprindelig streger mellem dag og måned. Efter Arnh. udsendt mellem 1864 og 1866. Aftrykt ved stempelkontrol i dec. 1886 uden streger mellem dag og måned.

Antikva, Arnh. IV (uden årstal f.n.). Fremstillet af type IX (uden streger mellem dag og måned). Som annullering på fintakkode mærker (mellem 1884 og 1895).

(Lapidar, Arnh. IIIa (tal antikva)).

En postal Mærkværdighed.

En Flyvepost, der afsendtes fra Filatelistudstillingen i Viborg Mandag den 17. April, synes af skulle blive noget af en postal Mærkværdighed. I Viborgs Poststempel findes anført Tiden 14,30, og i Københavns Luftpoststempel paa samme Breve er anført Tiden 14,40.

Det kan altsaa se ud til, at Brevene er befordret fra Viborg til København paa 10 Minutter, men det siger sig selv, at dette ikke er Tilfældet. Forklaringen er den, at Postvæsent i Kastrup Luthavn har glemt at flytte Stemplets Klokkeslet en Time frem.

Filatelistklubben i Viborg havde gjort sig store Anstrengelser for, at man fik det nojagtige Klokkeslet paa stemplet i Kastrup, for at det af dette og Afgangstemplets Tidspunkt kunde ses, at der virkelig var Tale om Luftpost. Men de paaagældende Kuverter med Bilmærkerne er ikke blevet ringere ved Fejlen — tværtimod!

Eksemplar med både rigtigt og forkert ankomststempel, en udgave der kun findes nogle få stykker af.

I/S MIDTJYDSK *Cylinder* SERVICE

Absalonsvej ★62 22 44

Specialfabrik for
motorreparationer
Ombytnings-
motorer
Motor**res**ervedele
en gros

Disp Paul Andersen priv
Smedegårdsvej 21 62 09 02

Værkfører Knud Navntoft
privat Løgstrup 64 24 49
Værkførerassistent H Chr Madsen
privat Elmevej 35 62 83 31

N I M B U S
MOTORCYKLER
KOMPLET LAGER
AF RESERVEDELE

JYDSK BREMSETROMLEFABRIK

ApS Absalonsvej 62 35 33

Værkfører Poul Laursen privat 62 70 26

Lapidar, Arnh. IIb (tal lapidar). På udgaver c. 1890-1906.

Brotype med skravering: bro 8, VG 11,8, dagtid ved hele timer, indtil 10.2.09 med bindestreg, siden 1914 uden; "E" lapidar: 16.8.07-25.1.21.

Uden indre linjer, dagtid ved hele timer med bindestreg, "E" som omvendt "3": 10.1.22-12.12.29.

Uden skravering: indskrift VIBORG B.: bro 8, VG 10,6, døgtid ved time og minutter dec. 32. Ø. brolinje slutt.

Bro 8,5, VG 12,7, døgtid ved hele timer med bindestreg 10.12.41-9.10.44. Ø. brolinje defekt t.v.

Bro 8,5, VG 11,7, døgtid ved halve timer og minutter 29.11.48 - aug. 50.

Bro 8, VG 12,2, skrh. 3,5, "G" 1,0 bredt 26.4.55.

Bro 7,5, VG 12,1, skrh. 3,6, "B" 1,1 bredt 20.9.56-5.9.57. Tiltagende bortslidning af v. del af c. brolinje, efterhånden også af v. og h. dele af n. brolinje.

Bro 7, VG 11,5 21.1.-35.3.56. V. del af c. brolinje bortslidt; h., tilsidst også v. del af n. brolinje ligeså. Defekterne minder slående om defekter i typen 20. 9.56.

Bro 7,75, VG 9,6 10.6.58-15.12.61. Genoptages 13.3.64.

Bro 8, VG 9,6 1.2.62-25.10.63. Tiltagende defekt i h. del af n. brolinje frem gennem 1963.

Typen 10.6.58 genoptaget: 13.3.-23.6.64.

Bro 8,5, VG 11,5 17.7.65-10.7.70.

Bro 8,5, VG 11 3.10.70-29.7.74. Ridser i stammen af n. "B", udfyldt siden 15.11. 73; opies i dato juni 72. Genoptages 9.8.78 efter rensning.

Bro 7,5 VG 10,6 14.2.74 - febr. 76.

Typen 3.10.70 genoptaget efter rensning; streger i stammen af n. "B" atter synlige: 9.8.78 og aftrykt efter ønske 9.10.78.

Maskinstempel VIBORG B.: 2 cirkler: 3.12.62 kl. 22,00 med 5 bl. retvendt (afstand til K 6,3).

1 cirkel (jf. Engelbrecht, Posthist. Tidsskr. IV, 2-3, 101). Stempelføringen overordentlig uregelmæssig. Indtil sept. 75 med 5 bl., lavest på midten. K med alt omvendt, heri omvendt dag fulgt af år fulgt af tid 29.1.64 22.00. Dag år tid retstående 7.2.64-16.2.65 (714.2.54 20.00 på 35 ere Tivoli, udkommet 31.8. 62, altså fejldstilling for 64), tid dag år omvendt i omvendt K 26.3., 20.4. og 3.5.65, alt retvendt 4.5. og 6.5.65 samt 9.2. (her 2 bindestreger i dato) 67, dag tid år retvendt 7.9.65-11.1.71, K med alt omv. 19.4. (to bindestr.) 71 20.00, tid år dag samt K omv. 1.7.71 "1 .00" (cifre mgl.), dag år tid retv. 15.9.71, med K omv. 30.12.61 10.00, ret 10.9.73 19.00 (uden "7" i år), retv. 12.11.74-3. 12.76, T537-38 (omvendt præget og ved atter omv. indsettelse i maskinen retv. trykt) 9.9. 19.00 1975. T har brud midt i h. rammestreg i modsætning til lignende T i maskinstempel VIBORG (jf. Engelbrecht, Posthist. Tidsskr. IV, 1, 43).

Åge Kabell

De tofarvede

bearbejdet af

B. SCHÄFFER KURT HANSEN LASSE NIELSEN OG SVEND K. SEITZBERG

Da interessen for at samle - og plade - de tofarvede i de senere år er steget stærkt, har der i samme periode været stigende behov for oplysninger om dette emne.

Dette er grunden til, at vi her giver en samlet oversigt over de indtil nu kendte rømmematricetyper (RM) og deres placering.

Vedrørende den nøjagtige beskrivelse af de enkelte typer må vi af pladshensyn henviser til tidligere offentliggjorte beskrivelser i "Nordisk Filatelistisk Tidsskrift" og "Oz at samle tofarvede", og her nøjes med at vise fejlene på samleklicheer.

I de fem hovedgrupper kendes der RM i 2, 4, og 5.

2. HOVEDGRUPPE.

Denne benyttes til 1. skillingsserie og 90. omv. serien. Herudover findes flere enkelte klicheer benyttet sammen med 1. og 3. hovedgruppe.

Blandt disse enkeltbenyttede klicheer kendes flg. RM

Setting	9	6B ₁	10A 10B	11A ₂	11A ₃	11B ₁ 11B ₂	12	13	11B ₃	16-16 ₁
RM2A		97	3 stk.				21, 82 93	70, 79	1 stk.	
—B		91, 99, 100	5 stk.	81	81		1, 73, 88	6, 72	1 stk.	4, 27
—C	92		1 stk.				48, 97	30, 97		41
—E	93	82, 98	3 stk.			87				
—F		92			91, 97					63
TYK			1 stk.				60, 95	45, 57		72

Der findes sandsynligvis flere RM 2 E og F; men klicheerne bliver efterhånden for slidte til, at de kan konstateres.

2Hgr.

1.skillingsserie.

Setting 2A

		C	A	C	F	E		E	10	
		F			A ₁		C	F	C	20
								A ₁	E	30
F	E		B	E	B	A ₁	F	B		40
B		B	E	C	C	A	E	A ₁		50
			F	A				E	E	60
		B	B	A	E			C	A ₁	70
B					F	F	B	B	F	80
E		B						B	E	90
A							F	B	E	100

90 omv. serien

Setting 3A

S		S		S	E	S	B	S	A	10
S	A	S	A	B	S		B	S	F	20
S	F	A	E	E	S		S	B	B	30
S	A	S	E	S	E	S	E	S	C	40
E	F	B		E			F	A	C	50
S	S	S		S		E			C	60
E	C		F	C	A		E		A	70
		C	A	E			B		C	80
		S		S		S	S			90
S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	100

90 omv. serien

Setting 4

S		S	B	S		E		A		10
S	S	S		S	B	S	A	S	A	20
A	S	B	S		B	S	F	S	S	30
	B			S	S	S				40
		S	S			E	A	C		50
S	S	S		E			F	A	C	60
S	S	B	S	E	F	B		S	A	70
E	S	S	E	A	E	S	C		E	80
	C	S		C	E	S	F	E	E	90
A		F	C	E	C	S	S	S	S	100

Setting 4 er dannet af
klicheerne fra setting
3A.

1.skillingsserie.

Setting 2B

A		B	E	B		B	C	B		10
C	C	F	A	A	F	B	E			20
C	F	F	A	B					E	30
F	F	E			A	E		A ₁	A	40
	B	C	C	A ₁	C	E	C	F	C	50
E		A			B	F	F	F		60
A	B	C	C		C	C	E	F		70
	A			F	C		F	E	E	80
E	A	E	B	A	F			F	B	90
F		B	A	A	A ₁			C		100

90 omv. serien

Setting 3B

F	B	F			B	C	F	S	A	10
F	F	S	F	S			S		C	20
S	S	S	S	S			S		E	30
E	S	B	B				S	S		40
S		S			S	S	B	C		50
A	S		S	B	E		S	S		60
		S	S	S	S	S	S	S	S	70
S		S		E	A	S	S	S	S	80
S	E	S	S	S	S	S	S	S	C	90
S	S	S	C	S	S	S		S	S	100

4 Hqr.

4Hgr. er den hovedgruppe, der har det største antal kendte rammematrixtyper, idet der nu kendes 21. Siden artiklen i N.F.T. nr.5, 1973 er der således fremkommet yderligere 2 typer nemlig RM.4T og RM.4U. RM.4T viser sig ved et hak på undersiden af NV- midterfjer. RM.4U er et hak i undersiden af nordrammen i højre side. På samlekliseen med alle 4.hovedgruppes rammematrixtyper er den nye RM-fejl RM.4Rc vist i OSO-ornament.

Som forløber for 4 ngr. findes setting 14A-B og 15 i 31 omv.serien, der har 4 Hgr.s grundpræg- nemlig afskåret SV.-midterfjer -men ingen rammematrixtyper.

Setting 17A-A,

	R	O	F		J	K	H		10
O	N	H	J			H		H	20
			I		K	J	D		30
		N					G	P	40
R					H	K		G	50
	O		K				E	F	60
O		F			J	O			70
		F				G		B	80
		C	F	D		C	I	G	90
A	A	D	C	C			J	N	100

Nya klicheer i nederste räk.

A ₁		E						D	G		100
----------------	--	---	--	--	--	--	--	---	---	--	-----

3 ore VI m.v.

Setting 18

Er identisk med
setting 17A₁

Er identisk med
setting 17A,

2 ore XIV m.v.

Setting 17E-E.

				F	N					10
J	J		R			N		F		20
N		D	G	I	H	I				30
A	C				P	G				40
		B	D				D		I	50
	O		K	B	A				C	60
J	B		N	E			G	E		70
	H		J					H		80
				D	I		R			90
B	O	C		R	A	R				100

Nye klischeer i nederste rk.

3_1		A						R			100
-------	--	-----	--	--	--	--	--	-----	--	--	-----

3 are VI m.v.

Setting 21

	H			G				R	10
	F	F	K		G			J	20
D	R	G						O	30
	D	F		P			E	D	40
J	I	K	E	F	H				50
				G	O	I	G	K	60
			O			N	C	K	70
		F				B		C	80
J	I	N	J			R	O	O	90
H					H		B	G	100

4Hgr.

4 øre XIV m.v.

Setting 19A

D	O		F	R	C	N		J	H	10
N					D	H	J	N		20
P	I		A	G		C	G	E	C	30
F	O	B	B	A	O	A	G		C	40
J		N	R			F				50
A	K	D		R		B	R			60
O	I		K		F	E	O		E	70
	J				J	O	G	H		80
		N	G				K	F		90
	K				G	F	O			100

5 øre I m.v.

Setting 20

										10
										20
										30
										40
										50
										60
										70
										80
										90
										100

Ukendt, er dannet
af klischeerne fra
setting 17B₁

Perlefejlserien

Setting 23A-A₃

	N	A	PF		J	N		J		10
G	B				N	D		PF	D	20
H		I	O	O	H		PF	N	K	30
	A	I	PF		B		O	C	G	40
	PF	R	H	N	R	G			G	50
PF	H			PF	A		PF	F	D	60
			PF		J		PF		K	70
O						H	L	C		80
G	B	F		E	D	O		H	E	90
A	D	PF	K	C	D	PF			F	100

Klischeer fra 3 ø.VI m.v. i nederste rk.

A₁

		G
--	--	---

A₂

G		J				F	
---	--	---	--	--	--	---	--

A₃

J		G				G	R			100
---	--	---	--	--	--	---	---	--	--	-----

4 øre XIV m.v.

Setting 19B

	H				K				H	10
	K					G				20
N			I			J	G		H	30
N	R			H	G		R	H		40
	F	D		O		A			P	50
		E	K	K	I	I				60
	I	J					H		J	70
			B	R	C	N			F	80
G	D	D		D					B	90
L	L						C	A		100

5 øre I m.v.

Setting 22

		K		D		B		E		10
	D			R				B		20
I		R	F		A	H	J	A	J	30
A	G	O					E			40
		I		O		N			H	50
P	J		N			I		D		60
C								N		70
	J		H		C				F	80
										90
G	N	R		G		A	I		B	100

Perlefejlserien

Setting 23B-B₂

J			M	A	F	J	F	J		10
K				A	F		I			20
	M		E			F			PF	30
B	H	C	B	A			PF			40
O		R	M	R		PF	E		G	50
I	J	R	S			PF		D	N	60
A	I	B		C			O	N	E	70
	I		R	M		PF	J		O	80
PF	F		C		K	PF	O		D	90
	N	J	B	G	C	PF	E		M	100

Klischeer fra 3 ø.VI m.v. i nederste rk.

B₁

B

B₂

E			H				O			100
---	--	--	---	--	--	--	---	--	--	-----

4 Hgr.

5 ore I m.v.

Setting 24

↓	↓	↓	↓	↓	↓	N	H	H	10
D	R	I	K	D	G	R	J	↓	20
↓	O	A	↓	J	J	↓	↓	↓	30
↓	C	E	↓	J	↓	G	↓	↓	40
G	↓	N	N	N	↓	↓	↓	B	50
↓	↓	↓	C	B	↓	A	↓	↓	60
D	↓	↓	↓	↓	↓	P	↓	D	70
A	↓	R	↓	H	↓	↓	↓	↓	80
↓	I	↓	B	I	D	↓	↓	E	90
↓	↓	↓	↓	F	↓	A	↓	↓	100

Herlefejlserien

Setting 26A

K			A	PP	N	K	G			10
	A	B			E			PP	D	20
			A	O		B			H	30
			E		D		F	I	O	40
PP			D		I	J				50
					N	G	PP	N	F	60
		A			A	J			I	70
J		F				K	O	C		80
	D			H	J	N				90
	N	H	K		G	R		E	A	100

61 omv. serien

Setting 27

	J			J			N	D	10
O	I	D	K		B		B	B	20
		E	C	N	^{PP} D		B	H	30
		B	E	K	B	C			40
				A			J	I	50
H	N	E	H				A	D	60
		E		B	O	G		^{PP} D	70
	F	D	O					I	80
		^{PP} K	K	I	G		B	N	90
	A		H	J	E			F	100

Perlefejlserien

Setting 25

N	E	N		O	B	J	D	10
	B	K	G	PF		O	J	20
D				O	A		A	30
				R	G		J	40
O	F	F				A	J	50
		G	PF	D			E	60
J		I		O		E	PF	70
D	O	PF	A	B			K	80
G	D		PF		K		F	90
		J	B			H	H	100

Ferlefejlserien

Setting 26B

			D	A	N			K	10
A	J			P				C	20
B		N		B					30
G	I		J					B	40
G	K	G		I		D			50
			D	E	G	F	E	G	60
H	H	N		A	P			N	70
	E		I			F	F	O	80
	E	I	D					C	90
I				A	E		N	H	100

106-serien

Setting 28-28,

	Q	F		Q	B	G		P	L	10
T	G			B	J	J	H	B	K	20
A			T	P	K		H	J	F	30
K	N	D		N	H			D	M	40
			T	K	P		P	M		50
	A	S	E	A	N	T		N		60
L	I	S	S	M	I	I		C		70
R	C	O	G	K	R		L	B	O	80
G				M			E	U	D	90
M	D	R	I	J		N	N	O	G	100

Setting 28₁ fremkommer ved en drejning af trykpladen på 180°

4Hgr.

8 ore XXIII m.v.

Setting 33A-A₁

		O		T	R	K	R		N	10
P	N	H	K						B	20
F	A	I	E		C	D			L	30
	I	P	C				O		F	40
T	I		O	P	G	J	K	G	E	50
O		P	D	G	B	K	F	T		60
		E	G			F	I	J	G	70
		N	F	B		D	H	A	K	80
A	M	M	A	C	C	G	E	R	P	90

A

Nye klicheer i nederste rk.

A ₁	U	D	L	J	M	O	J	P		100
----------------	---	---	---	---	---	---	---	---	--	-----

55 omv. serien

Setting 34A

T	M	D	N	R	S		U	B		10
K	K	S	B	I	P	J		G	K	20
N	G	O			B	M	I	P	F	30
J		P	A	K	J	O	H			40
M	L	U		N	H			O	N	50
P	S		A		U	K	J	J	S	60
L	S	R		E	A	F	R	F	D	70
E				N	B		C			80
E	H	I	H	F	O	J	K	Q	C	90
D	I	D	G	F	C	E	Q	R		100

Kartonserien

Setting 35A-A₁

	S	H		S	B		D	D	J	10
I	G	P	N	C	E	E		A	K	20
	C	I	I	A	O	J		U		30
		A	B	F		O	B	G		40
		L	N	P	M	F		M	H	50
L	E			C		S	P			60
O	M			I						70
	K	D	J		P	O		O	J	80
N			K	C	O	A	F	O		90
A		H		O	J	M	D	O	C	100

A

Nye klicheer i nederste rk.

A ₁			M				H			100
----------------	--	--	---	--	--	--	---	--	--	-----

8 ore XXIII m.v.

Setting 33B-B₁

	K	J	F	H		E			H	10
E	I	S		N		K	E		N	20
A	O	J	M	D	G	O			R	30
	A		I		E	S	N		E	40
		J		A			F	B	C	50
B	I	K	C		P	H	P	J		60
F	P		J			C	B	N	G	70
I	C		D	R			C	U		80
	L	L	R	O	O	P	T	N	A	90

B

Nye klicheer i nederste rk.

B ₁		H	M	N	O	O	M	F	E	F	100
----------------	--	---	---	---	---	---	---	---	---	---	-----

55 omv. serien

Setting 34B

O	B	N	A	F		D	R	A		10
M	H	K		C			U	R	U	20
G			G	C		U		D	E	30
M		G	P	I	Q	S	N		J	40
E	R	L		Q	L	M		I		50
	E	B	R	F	O	S	M	I		60
B	J	A	C	H		F	O	L	O	70
L	M		C	O		B	G	P		80
I	A	E		P		N	K	L		90
D	A	L	R		C	G	H	K	H	100

Kartonserien

Setting 35B-B₁

C	R	A	F	B	B		R		R	10
P	T	L			L	Q	I	I		20
H	R	P	N	G		R	B	P	B	30
E	E	H	K	G	L	N	D		L	40
P	D	G		O	D	B	G	E	L	50
E	F	H	C	G	K	B		A		60
D	L	I	S	C	M	D	K			70
K	E	H	M	G	E		A	I	E	80
N		F		A	J	F		E		90
B	K	J	N	G			F	C		100

B

Nye klicheer i nederste rk.

B ₁	F	M		I	L	H	N	A	J	100
----------------	---	---	--	---	---	---	---	---	---	-----

97 omv. serien
Setting 36A-A₁

4Hgr.

97 omv. serien
Setting 36B-B₂

Klickeerne i to øverste rk. omplacert

B ₂	O	D		H					P	G	10	
B ₂	F	L	H						D	N	P	20

H			G	S	A			C	B		10
	C	A		G			J	C	L		20
		A	P		S		F	H	B		30
L	D		D	O	J	P	H	P			40
K	B		B		I	E		I			50
R		E	B	A		J		O			60
	F			R	C		H	C			70
K	I	K				N	G		N		80
K	B	J			G	H	O				90
D		F	R		F	P	E	L	D		100

A

Nye klickeer i nederste rk.

A ₁	R		M	C	O	B				G	G	100
----------------	---	--	---	---	---	---	--	--	--	---	---	-----

69 omv. serien
Setting 37A

F	J		R			P		C	O		10
	E			S		M	C	G			20
	S	I	J			A		M	R		30
	H	F	S	H	M						40
L	C	B	N		D	O		E	J		50
	C	B		E		C		I			60
	I	K		K	C		F	G			70
	A	M	G		H		G		B		80
		A	B								90
		D	F		H		E	E	A		100

70 omv. serien
Setting 36A

											10
											20
											30
											40
											50
											60
											70
											80
											90
											100

(resten ukendt)

	L	D	H	F	G	D		H			10
N					P	O			P		20
	O	K	S		J	M		S	N		30
M	M	N		N	S	E		I			40
G	N	C	H	L	E	D	F	C	E		50
P	F	H			N	D	J	M			60
	D	K	K	O	D	K			R		70
L	J	P	A		R		H	F			80
P		G			N	D	E	D	H		90
R	A	J	F	A	G	I	C	K	M		100

B

Nye klickeer i nederste rk.

B ₁ -B ₂	A	R	G			I		F	P		100
--------------------------------	---	---	---	--	--	---	--	---	---	--	-----

69 omv. serien
Setting 37B

K	G	F	I	H	G				N		10
M		H	M	I	P		M		B		20
	C	E	A	P	D	B	D				30
G		E		M	S		S	S			40
N	K	S	K	N	N	B	C	K			50
F	N	J	E	F	J		S		L		60
E	K	H	A	E		M					70
		L	D	B	O		S	M			80
N	J	R			A		B	L			90
U	J		A	T	I	S	R	R			100

70 omv. serien
Setting 38B

											10
											20
											30
											40
											50
											60
											70
											80
											90
											100

(resten ukendt)

4Hgr.

70 omv. serien
Setting 39A-A₁

	J		L		M		M		10
I		A	E	E	R		D	G	20
	B	H	I			I	E	H	30
	J	M	B	I		S	M	N	40
	N		N	J		A		C	50
	B	E		J				A	60
L			M	H			B	A	70
B		H	E		O	O	N	L	80
F	G	B		R			G	I	90
			O	K			F	C	100

Setting 39A₁ fremkommer
ved en drejning af tryk-
pladen på 180°

70 omv. serien
Setting 39B-B₁

N		E		S	B	K		M	H	10
		N	S					F	H	20
G	H			S		L	J	A	O	30
	M	I	F	M	B	H	K	A	J	40
O		L	C	S		F	O	C	F	50
O		K	B	I			I	I		60
		H	I		M	A				70
	B			E	G				H	80
	K	J		C	H	F	K	S	E	90
K	E		G		G			P		100

Setting 39B₁ fremkommer
ved en drejning af tryk-
pladen på 180°

» FILATELISTEN «

Redus og Lindner
Album systemer

Grethe Linæa

Sct. Pauls Plads 14 - 8000 Århus C
Tlf. 12 14 03 - Giro 16 44 18

5Hgr.

A gr. 1-6 serien
Setting 29-29₁

A	B		D	B	C		10 (20)
A		D	B	E	D	B	20 (30)
	A	E	E	F	B		30 (40)
B	A	C	B	D	E		40 (50)
	D	(F)	(F)	A	D	E	50 (60)
D	A	F	F	C	E	C	60 (70)
		E	A	F	C	F	70 (80)
B	F	E	B	B	D	C	80 (90)
E		F	B		D	C	90 (100)
D		A				C	100 (10)

Tallene i parantes gælder 29₁, hvor nederste rk. rykkes op som øverste. Allerede i 29₁ er RM.5F meget utydelig og forsvinder herefter.

A gr. 1-6 serien
Setting 29₂-29₅ (alle omv)

C	D		B			E	10
E	D	B	B	E		B	20
A			A	E			30
E	C	E	C			A	40
	E	D	A		D		50
		E	D	B	C	A	60
	B		E	E	A		70
B	D	E	B	D		A	80
C	B	D		B	A		90
C			A		D		100
91 vendt							
29 ₂	C			A		D	100
Nederste rk. vendt							
29 ₄	D	D	A	A	A	C	100
Nye klicheer i nederste rk.							
29 ₅		A		A		D ₁	100

A gr. 7-15 serien
Setting 30

A	A	G	B	A		A		10
A								20
A	D	D ₁	A		A			30
		D ₁	B	A	D	A	B	40
	A	A	D	B	A		A	50
		B	D ₁	A				60
	A	B	A	A	B	B	B	70
		A	D	B	D		B	80
A		D			A	A	D ₁	90
A			B			D ₁		100

A gr. 7-15 serien
Setting 31-31₁

A	A	A	D	A	B		A	10
	B		A	G	B		A	20
B	B	A			B	A	D	30
	B	A	B	D	B	B	D ₁	40
	A				A	B		50
A				D	A		A	60
		A		A	D ₁			70
	D		D ₁	A	B			80
A		A	D	A	D ₁	A	B	90
				D ₁	D	A		100

Setting 31₁ fremkommer ved en drejning af trykpladen på 180°

5Hgr. A gr. 7-15 series

A gr. 7-15 series

Setting 31₁-31₈

		A	D	D ₁			
	B	A		D ₁	A	D	A
			B		A	D ₁	D
			D ₁				A
	A			A	D		A
			B	A			A
	D ₁		B	B	D	B	A
	D	A	B				A
	A		B	G	A		B
	A		B		A	D	A

Setting 32-32₁

			D ₁				
	A		B	A			A
		B	A		D ₁		B
			D ₁	A		A	A
	A	D	A	A	B		A
	A	D	B	B	A	D	B
	A		A		D	D ₁	D
	D ₁		B	B	B	D	
	D			A			
	G		A	A	B	G	A

1890-91 series

Setting 40A-A₃

	D	D	C		B		F
	C			D	A	B	C
	A		F	F		A	F
	A	D				A	B?
							B
						D	
	D	C		C	F		B
	D		C	B			B
	A	B		D	D	C	

Sve klickeer i nederste rk.

	D	A	C		D	C	
--	---	---	---	--	---	---	--

Sve klickeer i nederste rk.

	C			C	C	A	
--	---	--	--	---	---	---	--

1890-91 series

Setting 40B-B₃

	D		A	D	C	D	B
	A		B	A		B	D
	B				C	C	F
				D	D		
	C	C		B	B	B	
	B			D	D	A	
			C	C			
	C	A	B			D	A
					D	F	A
					B	A	A

Sve klickeer i nederste rk.

	A	A		A			
--	---	---	--	---	--	--	--

Sve klickeer i nederste rk.

	E?	B	A			D	C
--	----	---	---	--	--	---	---

Tallene i parantes gælder setting 40A₃ og 40B₃

5Hgr.

1892 ret/93 omv. serien

Setting 41A-41A₂

				B		A				10
			D		D ₁				A	20
		D	D			D				30
			D ₁	A	D ₁	D ₁	D ₁			40
					A	D				50
		D ₁	D		D	B			D ₁	60
			B		D ₁			D	D	70
		B		A	A		A		B	80
		B	B	B	A	A	A	B		90
		D		A			B		A	100

Nye klicheer i nederste rk.

A1

					A		G	D	A
--	--	--	--	--	---	--	---	---	---

 100

Nederste rk.udekiftes

A2

					D	D ₁		B	D	A
--	--	--	--	--	---	----------------	--	---	---	---

 100

1892 ret/93 omv. serien

Setting 41A₃(alle omv.)

			A	A	D	A			B	10
		B	B		A		A	A	B	20
		A	D	D			D ₁		B	30
		D ₁	D	D ₁			B	D ₁	D	40
				D	A					50
				D ₁	D ₁	D ₁	A	D ₁		60
				D				D	D	70
		A				D ₁		D		80
				A		B				90
			D	A	A		H	B		100

Setting 41A₃ og 41B₃ dannes ved, at de oprindelige 1-80 vendes 180°, hvorpå der tilføjes en ny øverste og nederste række.

1892 ret/93 omv. serien

Setting 41B-41B₂

A		A	A		D		B	B	A	10
		A		A	D ₁	A	A		D	20
B		B		D		A	A	A		30
A	A		A		A	A	A			40
			A	B	B			A	D ₁	50
B	B	A	A	B	A				A	60
			D		B	D ₁	D	A	A	70
D ₁	B	D	D ₁			G	A	A	D	80
D ₁				D		D ₁	D ₁	D		90
	D ₁		D		D	D		D	D	100

Nye klicheer i nederste rk.

B1

					A		A		A
--	--	--	--	--	---	--	---	--	---

 100

Nederste rk.udekiftes

B2

					D		A	D	D
--	--	--	--	--	---	--	---	---	---

 100

1892 ret/93 omv. serien

Setting 41B₃(alle omv.)

			A		G	D	A			10
		D	A	A	G			D ₁	D	20
		A	A	A	D	D ₁	B		D	30
		A			A	B	A	A	B	40
			D ₁	A			B	B	A	50
			A	A	A		A		A	60
		A	A	A		B		B	B	70
		D		A	A	D ₁	A		A	80
		A	B	B		D		A	A	90
			A	B			A		D	100

MØBLER I 4 ETAGER...

Landboernes
MODELMAKASIN - VISBORG 46

TEL. 06-62 20 88

MØBLER I 5 ETAGER...

MILJØ

MILJØ

1893 ret/94 omv. serien ^{5Hgr.} 1893 ret/94 omv. serien

Setting 42A-42A₁

D ₁	D	D ₁	H		B	A	10
	D			B		?	20
A	D ₁	B		A	D ₁	A	30
B							40
B	A	A				A	50
A		B		A		D	60
B	D	D	A	D	A	B	70
			A		D ₁	D ₁	80
A	D	A	A			D	90
	B			D	D		100

Setting 42A₁ fremkommer ved en drejning af trykpladen på 180°

Setting 42B-42B₁

	D			A		B	10
	/F/		D ₁	A	A	A	20
	H	D		A	A	B	30
	D	D	A	D	B	D	40
D ₁	D			B		D	50
D ₁	H	H	D	A	D ₁	D ₁	60
B	A	B	G			A	70
		A	A	A	A		80
	D		A	A	A		90
D ₁	D	B		A	A	A	100

Setting 42B₁ fremkommer ved en drejning af trykpladen på 180°

1893 ret/94 omv. serien

Setting 42A₂-42A₅

	D	D			B	D ₁	10
	D			A	A	D	20
D ₁	D ₁	D ₁	D ₁		A		30
↑	A	B	A	D	A	D	40
↑	D		A		B		50
↑	A			A	A	B	60
↑						B	70
↑		D	A	D ₁	A	B	80
↑					D	A	90
↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑	100

Nederste rk. vendt om.

A ₂			A	D		A				100
----------------	--	--	---	---	--	---	--	--	--	-----

Sye rette klischeer

A ₄	↑	↑	D ₁	↑	↑	A	↑	↑	A	↑	↑	B	↑	↑	B	↑	↑	100
----------------	---	---	----------------	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	-----

Nederste rk. vendt om.

A ₅			B		B	A	A	D	D ₁									100
----------------	--	--	---	--	---	---	---	---	----------------	--	--	--	--	--	--	--	--	-----

1893 ret/94 omv. serien

Setting 42B₂-42B₅

	B	A	A	A		B	D	D ₁	10
A			A	A	A	A	D		20
			A	A	A	A			30
	A			G		B	A	↑	40
	D ₁		D ₁		A	D	H	H	50
B	D			B			D	D ₁	60
↑	D	B		D	A	D	D	↑	70
B	A	A		A		D	H	↑	80
A	A	A		D ₁			F	↑	90
↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑	100

Nederste rk. vendt om.

B ₃		B		A	A	A	A		B	A								100
----------------	--	---	--	---	---	---	---	--	---	---	--	--	--	--	--	--	--	-----

Sye rette klischeer

B ₄	↑	↑	G	↑	↑	A	↑	↑	A	↑	↑	D	↑	↑	D	↑	↑	100
----------------	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	-----

Nederste rk. vendt om.

B ₅		D				A	A		G									100
----------------	--	---	--	--	--	---	---	--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	-----

5Hgr. 6 og 81 omv. serien

Setting 43A-43A₆

	D	A	D ₁			↓		D ₁			10
				D		D ₁		A	D		20
	A		G			A		A	D ₁		30
	A	A	D	D ₁		A			D		40
		A				D	D			A	50
	D		A	A		A	D ₁	A	A	B	60
	A	B	B	D	B	D ₁					70
bl		A	A			A	B		B		80
A2=	A	D	A		D	D				B	90
	D		D	A		D ₁	D ₁	B			100

Nederste rk. vendt os.

A ₁	↓	B	↓	D ₁	↓	A	↓	D	↓	D	100
----------------	---	---	---	----------------	---	---	---	---	---	---	-----

Nye rette klischeer.

A ₂				D	A		A	A	D ₁		100
----------------	--	--	--	---	---	--	---	---	----------------	--	-----

Nye rette klischeer.

A ₃				A	A	D ₁			B	D ₁	100
----------------	--	--	--	---	---	----------------	--	--	---	----------------	-----

Nederste rk. vendt os.

A ₂	↓	D	↓	B	↓	D ₁	↓	A	↓	A	100
----------------	---	---	---	---	---	----------------	---	---	---	---	-----

Nederste rk. vendt os.

A ₃		A		A	D ₁			B	D ₁		100
----------------	--	---	--	---	----------------	--	--	---	----------------	--	-----

Setting 43B-43B₆

	A	A		B	D		B	B		10	
		B				B				20	
B			A	D		B		A		30	
B	A	A			B			D	B	40	
	A			B	B			A		50	
		D ₁	D	A		A	D			60	
	A							D ₁		70	
		B					A	D	B	80	
			B	A		A		A	B	90	
						B	B			100	
Nederste rk, vendt os.											
E ₁			B		B					100	
Sye rette kl.cheer.											
B ₁			A	A			B	B?	D ₁	100	
Sye rette kl.cheer.											
B ₁		D ₁			D ₁	D		D ₁	D	A	100
Sye rette kl.cheer.											
B ₄			D	D	A	A		D	A		100
Nederste rk, vendt os.											
B ₇		A	D		A	A		D	D		100
Nederste rk, vendt os.											
B ₈			D	D	A	A		D	A		100

6 og 81 omv. serien

Setting 43A₇₋₉

[illegible]

Setting 43A₇ og 43B₇ dannes ved, at de oprinde
lige 1-90 vendes 180°, hvorpå randklicheerne i
højre og venstre side vendes igen, og der til-
føjes en ny nederste række.

